

Iznaht weenreij mehucī.

Zeturtais gads.

Brahli Draudses Vehfīnesīs

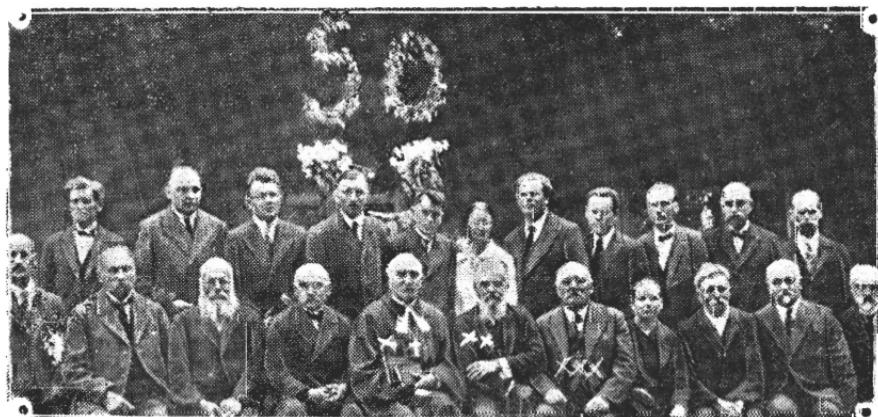
Īas Latv. ew. Brahli draudses laikraksts

Aboneishanas maksā ar peejuhīshānu par gadu Ls 2.50, par 1/2 gadu Ls 1.30. Bez peejuhīshānas par gadu Ls 2.— par 1/2 gadu Ls 1.20. Aksemīshās numurs maksā 20 sant. Visi suhtijumi adresējami Veedribai „Latv. Ew. Brahli Draudse” Rīgā, Kaleju eelā 8, dz 1. Telosīshās rehtīns pastā Nr. 1567.

Nr. 7./8.

Julijs./Augs̄ts.

1933. g.

Smiltenes-Mazuļu Brahli draudses saeeshānas nama 50 gadu jubilejas sveiktu veestī.

Widū sehsch: Goda preekhneels × prof. W. Maldonis, ×× prahw. Dr. K. Kun̄šin̄sch, ××× wirstehtinsch R. Behrsin̄sch.

Palihgās wehtrā.

„Un winsch eelarpa laiwa un wina mahzelli winam gahja lībī. Un redsi, leela wehtra pazeħlās juħed, ta laiwa wilneem tapa vahrnemta, un winsch gulejha. Un tee mahzelli peegħju ġiċċi vinu modinajha un sajja: Rungħ, polibdi mums, medu grimstam! Un winsch u teem jażiġa: juħx maſtixiġe, kam eżat tif baijiġi? Un winsch żohiās, apptawa weħtru un juħre, tad-palika it-tluu. Bet tee żilweki brihnijas un sajja: tas tas taħħd, ta weħji un juhra tam-paklausa.“
Mat. ew. 8. 23.—27.

Noklaufootees schaċċi ewangelija stahħta, azu preefċha mums teħlojaś wina aina. Meħs redsam kluu, meerigu juhras liħmenti, apmirdsetu no faulies stareem. Redsam, ka tur weenā mald laiwinha gata-waġas dotees zelā.

Tanu eeffċha taħbiż Jesuś un wina mahzelli. Weegli flieb neleelā laiwa pa gludo uħdens spoguli un Jesuś, noguris no darba, no runnā zilwefu wiċċi, et latwas weenā galā noguļas un aismeg. Mahzelli ari taħla kluu, kluu farunajja, baididamees traużet sawu Rungu un mahzi-taju. Gan jau tad, kād fafneegħ tee otru krafstu, wini to modinās.

Bet Genezaret eseris ir sawadas da-bas, par to stahħta mums żetotaji, tas-pašči to redsejuschi. Tee stahħta, ka schaċċi esera it kā sawada wara duasetu d'siġi dselmē. Un noteekas tad, ka peepesch i mostas ta, kā no meega un fahk trakti meerigo, kluu uħdens liħmeni, wel augħstus wilnu kalmus un it kā padara to par bangaino juħru. Schaċċi esera fazelotees peepesch, negaidot leelas weħtrās, tas-apdraud un lau pa-beeschi swnejneelu d'siħwibas.

Schahdu peepesch negaiditu weħtru esera pafsejħiho ari Jesuś un wina mahzelli laiwinha.

Rahmais uħdens liħmenis ahtri mai-nija sawu dabu, tas-pahrweħrta tumsiċċi un draudofħi un klufuma weetla eefahla schaħħiġi un waħdet, ka faniknot s-swehrs.

Laiwinha meħtajas schurpu — turpu un mahzelli bailess eefahla drebet.

Bet tomehr wiekem, schaċċi bailess weħl bija taħħd, drosħum, weħl taħħda stipratiziba un zeritba, pee ka tee wareja breetmu briħdi palihgu meklet un tas-bija Jesuś tepat winu laiwinā. Un ustraufum, un bailess zita padoma tee nesinaja, kā modinat winu. „Rungħ, tħungħ, mums breetmas draud!“ Redsi, weħtru kā krahz, kā muħħu laiwinha meħtajas un wilnu putas pahri schlixi. Rungħ, padoma meħs nesinam, kā darit! Taħħu weħl ir-krafs, naw palihga sħeit neweena, neweens

muħħu fawzeena nefadis. Ko eefahkti mums, Rungħ, padomu dod!“

Bet Jesuś feja palika nopeetna un d'sila meera pilna. Winsch noskatijs kluu faww isbebedetos mahzekkos un faka: — „juħx maſtixiġe!“ un leħni pizeelas — pazel sawu roku par faniknoto juħru. Un noteek briħnum. Ta aprima tuħlit weenā momenta. Wiseja attal faulē meerigais uħdens liħmenis un weegli, weegli un leħni, leħni, attal flieb ya to laiwinha. Tifai mahzeli u ried weħl wilkoja bangas. Tas nebija waites bailu un ismifuma bangas, bet flawas un pateizibas, preeka un apbriħnoħschanas wilni par sawu mahzi-taju. Ta bija pateizibas weħtra Deewam par glahbiku breetħmä�. — „Kas tas taħħd, kam weħtru un juħra paklausa!“ Tas bija leels, d'siġi preeks par to, ka tee sinjal weenu droščunu un glahbeju breetmu briħiċċob. Tas bija Jesuś, zaur kuru darbojjas Deewa spehli.

Mihlee lastaji, schiex briħniċċiġais ewangelija stahħta tif labi atteħlo ari muħħu pašču d'siħwi. Wina ari ir-taħda vahrzelħschandax no weena krafa u otru. Ja-ħatamees muħħu behrnu ażiż un sejās, tas-preezigi staro, tad-leefas mums wini, ka jaunee laiwinnekk, tas-taifas atistum sawu laiwinu no weena krafa malas lat, braunku un fafneegħu reis otru krafft. Preezigi wini fahk tħo zelosumu, to meħs saprotam. Winu preefċha mirds rahmais, kluu, fauless apmirdietas liħmenis. Staħbi leekas wineem brauzeens pa mirds-fokha plaqħsumu. Praħħi teem nenaħħ ne sħaubaitees, ne domat par breetħmäni. Taħħdax it-zilwexa d'siħwes riħts, tamehr d'siħwojam gimeni un weżaku paċċapħnē — nenaħħ mums prahħi, ta d'siħwe war buxti ari zitada. Wifas masfass behħas un ruħpex, tas-roħas, paċċaudejot taħħu rotaħas leetinu, waj-piċċiġi eegħiex-hi un tas-wifas id-domenot noċċuliet prot maħħes miħla un winas glahxi. Tapexx wiċċi tas-tif weegli paet un almiristas un pahri paleek tif behrha un jaunibas

preeks. Domas, zeribas un sapni lido til pahr jauno nedsihwoto dsihwi, nahkotni, tas viltna, sauz pee fewis, gluschi tapat fa esera wiſofchais lihmenis sauz schuh-potees laiwa us ta.

Bet tad, kad efam astiumusfchi no kraſta dsihwes laiwinu, kad wiſaplahrt titai uhdens besgaliba, tad mostas no dſelmes apſlehp tee spehki un apdraud laiwinu. Tad pahrwehrſhas wifa ta kſtaſla dsihwes aina, kuru ſtatijs no wezaku pajumtes nahkotne ſawam zeribas azim. Mehs ne-pafiflām tad waits wilni, — ta ir ta pahrwehrſtees.

Wiſpirms tee ir tee ahrejee apſtahlli, kas fazelas it ka naidigas waras pret mums. Naht fareſchgijsim pehz fareſchgijsim, ſtahjas zelā muhſu nodomeem un nahkotnes planeem. Tee ta ka wilni rauſta un neſ ſawifam zitā wirſeenā laiwinu, fa domajam mehs. Schee ahrejee apſtahlli mums braſchhas witrū fa truhkums, ſlimba, wiſadas neweiflām un apdraud muhs, ka wilni.

Bet ne titai ahrejas waras fazelas ap mums, fa bangainais efers. Muhſu paſchu dwehjele ir kluwusi tahda. Winā dauds kas pamodees tadhds, ko dsihwes rihtā nepaſinām, kas tad apſlehpis dſilumos faut fur fnauda. Wiſas tas fazel ap mums ſcho brefſmigo wehtru un negaſi, — pret kuru zilhniees daudſreis peetrueſt mums ſpehki un padoma. Tahda ir muhſu dsihwe. Muhſu laikos til dauds noteef behdigu notikumu, fur jaunee laudis iſ-nihzina pat ſawu dsihwibui. Tas ſtaidri peerahda, fa wineem truhkſt dsihwes droſchuma. Scheem zilwekeem naw pehdejaſ zeribas, pee fa wehl glahbtees brefſmu brihdi. Kad dsihwes wilni laiwi mehtaja, wini gahja iſmifumā bojā. Leela walna te kriht ari us aindſinachanu. Tapehz juhs, mihiſas latwju mahtes, eedſeedait jau agri, agri juhsu behrnu ſtrnīnās dſeefmu par Jesu. Mahzelli greeſas pee Jesu, kas bija wtui laiwa un laimigi zaui wiſu wehtru aifſneeda otru kraſta malu. Ari muhſu peenahkums dot behrneem lhdſi ſcho mahzibui par droſcho zela wadoni, par labo mahzitaju Jesu. No maſam deenām mums wineem jamahza paſiht Jesu, wiſa ewangelijs, fa dsihwes droſchakais baſts un ſtiprumis. Un ja nu ari mums muhſu laikos ti jareds un jaſdird, kad dauds no muhſu tauteeſcheem īmejas par ſwehſtumu, — tad neiffamiiſiſim.

Wehſture rahda mums, fa nahf gan tahiſ laiſmeti, kad eestahjas it fa garigſ pagurums un allums, fa laudis nemahſ

iffchikt laba no launa. Tahds garigſ allums bija ari judu tautā, kad teescho garigas gaſmas neſeju Veſtitaju weda uſ Golgataſ falnu. Tad jau laudim likas ari, fa lhdſi ar wiſas nahwi buhſ miris wiſs, ko tas mahzijis. Bet notika brihnumi. Dſirkſlis, ko Jesu bija kaiſijs — ſahla whehloz zilweſu ſrdiſ pehz wiſa nahwes tas zehlaſ un auga par warenām leefmām. Lai atzeramees titai Wafaras ſwehſtu notikumu, kad dibinajās pirmā kriſtiga draudb, kas bija tas par ſpehku, kas parahdās mums ſchis kriſtigās draudſes aſin ſeezineekos wajſchanu laitoſ? ſcho paſchu ſpehku redsam leela missionara Pawila dsihwē, kas deenām dsihwoja ne-ehbiſ, dauds zeetiſ un tomehr ſplatija ſcho gara uguri plafchās aifjubras ſemēs. To paſchu redsam reformazijas laikā pee Lutera un pee ziteem. Te wiſur leefmo Jesu gara uguns. Un ja raugamees dſitaku ſcho zilweſu dsihwē, tad redsam, fa ta now pawifam fa rahmais eſera libamenis. Winu dsihwe ir brefſmu un ne-gaiſu pilna. Bet winti ſturu lhdſ galam, tee neſaudē droſmi un ſpehku. Un tas ir tapehz, fa winti now weeni ſawā laiwa beſ palihga Pee wineem ir warenats mahzitaoſ un Kungs ar Deewa ſpehku. Un tas runā wehtrās uſ wineem ſawu walodou: — „Nebihſtees, eſ eſmu pee tewis!“ Lai ari bango wiſaplahrt bref-ſmas, eſi droſchis, eſi tawu ſaiwu ſargaju un wadu uſ otru kraſtu. Lai ari wiſi dſel-mes ſpehki zeltoſ pret tewi, nebihſtees tomehr, tee neſpehji ne neeka, jo eſ eſmu pee tewim. Tahds droſchums bija ſcheem zilwekeem brefſmu pilnājā dsihwē. Zaur truhkumu, iſſaltnmu, wajſchanām, zee-ſchanām un wiſām neweiflām, Pawils tomehr nepagura, zeribas neſaudaja, uſ-wareja un ſlehdſa tad ſawas azis meerā un laimes wiſns, fa ſtrahdnees wakarā pehz garas darba deenās. No ſcheem zilwekeem mehs waram mahzitees, dauds waram nemt no wineem par preeſchihni un labu peemehru ſawā dsihwē. Gara uguns wiſos ir deguſi. Katrā no mums ari ir ſchi dſirkſliſ ſifta. Ta, warbuht, til nekwehlo til gaſchi, ta, warbuht, aprauſta ar pelnu kahrtu. Bet waram pateiktees Deewam, fa ſchi gara uguns tomehr now iniruſi. Schur-tur ta uſſchaujas warenās karſtaſ leefmās un ſadeſtina un pahrlaufe ſawās leefmās wiſu launo un netiſtro. Netauſim winai ari ſewi noſmalt. Mel-leſim rokā ſcho maſo dſirkſti un kürſim par leelu gaſchi leefmu. Zereſim ſtipri, fa ſchis gara leefmās ſahls degt jaunā

Spehkâ ari muhsu dñimtenê Latwijâ. Muhsu peenahlumâ ir peepildit Jesu wehlefschânos, ko winsch issata Lutâs ewangeliâ: — „Uguni es eßmu nesib un kâ es wehlefschânos, ta ta jau degtu.“ Gaifchi dega schi hwehtâ leefma senâs Brahlî draudjes haefschânas naminos, gaifchi dega ta muhsu fentchû sîrdiâ. Kaut aifdegos ta atkal muhsos senâ spehkâ un sposchumâ.

Tahda wehlefschânas lai buhtu ari mumâ wiſeem. Tad radisees darba un dñihwes preeks. Katrs ar pajetisbu wadis sawu dñihwes laiwinu. Sîrdi buhs meers un kluja wehlefschânas: — „Kaut sinatu wiſi, zif mihiſch tu, zif jaufk, Un tawâs tekâs eetu, Kungs Jesu, dahr-gaib draugâ!“

Rob. Behrsiach.

Rapu hwehtfoss.

Meld.: Jerusaleme, augsta piliehta.

Waj jaſchklîras no draugeem, tuwakeem,
Rad nahwe ožis slehds,
Jeb waj aif kapu tumſcheem kalmineem
Wehl jauna ſaule lebz?
Tâ klusâ prahâ prakü,
Rad draugs kahds duſet eet,
Rad nahwes elpa rafju
No pułem trauz, kas seed.

Tad, ko tu fehro, trausla dwehſele,
Ja Jesu kahdu fauz,
Ja, audis, breedis schini paſaule,
Kriht ſemê kweſchu grauds?!
Ar ehrgla fpahrneem plihwo
Uſ ihsto dñimteni
Un tur no jauna dñihwo
Ar Jeſu muhſchig!

Pehz zeſchanâm, pehz ilgâm kwehligâm
Skan sîrdi Gara balsâ:
Sel dñihwiba aif kapa welenâm,
Zif ſemes gaitâm gals.
Tur ſchlirschânas wairâ nawa,
Tur walda dñihwiba,
Kur Deewa — Tehva ſlawa
Skan gaifmâ muhſchigâ!

Prof. W. J. Marzinkowski.

Waj morale un tikumiba ir eespehjama bes religijas?

(Lekzija laſita kristigo studentu beedribâ Rigâ ſch. g. 15. martâ.
Altreferējis R. Auſtrumneefs.)

Dastahw uſſkats, ka muhsu dñihwe ir zihna dehl eſſitenzes. Es ſazifchû noteiftati: muhsu dñihwe ir zihna dehl tikumistâ eſſitenzes. Schi zihna ſawukahrt dibinajas aſ muhsu pahrlezibû par absoluti labâ, hwehtâ eſſitenzi. Leonas Blua ſaka: „Ja nebuhtu hwehtuma, tad nebuhtu tikumibas.“ No ſchis zihnas iſ-nahfuma altarajas wiſa muhsu dñihwe.

Bet muhsu deenâſ ſchi zihna dehl tikumistâ eſſitenzes leelâ mehrâ atſlahbuſi. Zilweze vahrdiſhwo kriſi. Ir daſchadas kriſes — garigâſ, faiſmeeziſtâſ, poliſtâſ. Mehâ apſlatiſim moralisko kriſi. Zilweze ſaudejuſi dñihwes moralisko wehribu. Zilweſ ſaudejîſ tikumibu kâ ſewi, kâ

fawâ apkahtnâ; kritis winsch patš un kritis wiſa apkahtnâ.

Bet kaſ tad ir tikumiba? Ir ſcho jautajumu nodarbojas ſinatne, ko fauz par etiku. Ir teoretiſkâ un praktiſkâ etika. Etika kâ morales filoſofija ir teoretiſka ſinatne par labo un launo, kaſ pehta ſchi labâ un launâ eſſitenzes eemeſluſ. Praktiſkâ etika turpretim uſſtahda praſibas, ar kurâm haſtanâ jadſihwo. Teoretiſkâ etika atbiſd uſ jautajumu: ko darit? Praktiſkâ etika atrisina jautajumu: kâ darit? Ta ir mahſla dñihwot haſtanâ ar tikumibu.

Wahrds „tikumiba“ atwaſinats no wahrda „tiblamâ“ jeb „patiſt“. Bet kâ katra m zilwekam patiſa ir ihypatneja, tad

Schahda tikumiba, kas dibinata us personigās patīkas, buhs titai subjektīva tikumiba, pamatota tikai us personigām interesēm. Schahda „tikumiba“ war buht pat noseidīga, un fawī ihpatneji „tikumi“ ir ari wīseem blehscheem un sageem. Ta lihdīnās hotentotu (Deenw. Afrikas meschonu) moralei, kuri faka: „Ja man nosog gowi, tad tas ir flīkti, bet ja es nosogu gowi, tad tas ir labi.“ Schahda hotentotu morale walda ari muhsu dīshwes attezibās un ir tagadnes tragediju zehlonis. Tahdu moralī fēnā Greekijā fludinaja ari sofisti, mahzidami, ta zilwels efot wīsu leetu mēhrs. Bet schahds uskats noweda Greekiju pee moralīkas pagrīschanas. Mums janostājas us preteja weedots. De e w s ir wīsu leetu mēhrs, ne zilwels. Absoluti labais un svehtais mehro un nowehrtē muhs, ne mehs winu.

Rodas jautajums, kas tad ir schis absoluti labais? Waj ir tahda etifa, ko war rakstīt preekschā wīseem, neatkarīgi no tantu un fabru atschīkrībam? — Krewu filosofis Vladimirs Solovjows karstījīs grahmatu „Labā attaisnojums“, kurā winsch peerahda, ta etifa satur tahdas normas, kas ir ispildamās wīseem, kā meschoneem, tā kulturas ziļwekeem, neatkarīgi no ta, waj schis normas ir ustrāstītas, waj ne. Tas rodas no preekschāstata par absoluti labo, kas tahdā waj ziātā weida ir wīseem ziļwekeem. Schahdu normu, ko zilwefam dīkti wīna sīrdsapīna, ir trihs: 1) attezibā pret to, kas ir augstāks par zilweli — godbīžiba, deewbīžiba. Pat meschonis, skatotees us fāuli un nowehrojot dabas spēklu, juht, ta ir kaut kas augstāks par winu. Tas ir elementārs juhtas; kulturas zilwefam tas wīsumā daudi wairak attīstītas.

Otrā norma atteezības pret to, kas stāhw lihdīs zilwefam. Ta ir lihdszeetiba, kas ari nowehrojama pat pee wišprimitīvātajiem ziļwekeem. Rassineeks Dostojenskis faka, ta neweens zilwels neesot tīk semī kritis, ta winam wairā nemas nebuhu scho juhtu.

Trešā norma regulē muhsu atteezības pret to, kas ir semaks par mums; pret muhsu meeju un ar to kāsistīto dīshwi. Ta ir pačīkawaldīschānās.

Schis trihs normas saškatamas ari filosofa Kants mahzibā par kategorisko imperatiivi. Kants usstahda prāsību: Dari tā, lai tawa darbība waretu buht norma wīseem. No schis prāsības išejo, Kants atsīst par pareisu tikai to darbību, kas

war buht norma ari pahrejeem fabeedribas lozekleem. Tāhlat Kants dod otru kategorisko imperatiivi formulejumu: Dari tā, lai zilwels tawā pačha personā, kā ari zītu zilwelu personās nebuhu tikai lihdīslīs, bet mehrķis.

Bet pīegresīsīmēs konkreti kristīgai atsinai. Mehls redīam, ta ari Kristus mahziba satur schis trihs normas, kas weenādā mehrā atteezības us wīfām tautām. Schis idejas eetwertaš kalna spredīki. Kā nosaukum bleezina, tad tas fizitas no augstuma, no augstuma ari garīgā sinā. Kristīgās reliģijas 2000 gadu pastāhvēschanas laikā Kalna spredīki naw bijis eespehjams atrast neweemu moralīku nevīlību. Wīfas minētās 3 normas tur ir išveidotas lihds deewīschībai pilnīgas.

1) Kristus mahza par muhsu atteezībām ar Deenu. Scho atteezību pamatā winsch leek luhgschānu, kas ir saweeno-schānās, kopība ar Deenu un kalpo muhsu fātīsmēi ar Deenu.

2) Muhsu atteezībās pret tiwafeem jaezewehro mīlestību un jamīhl ari eenaīdneeki. No schi pačha principa fēzīnama Kristus pawehle par ewangeliju fludināschānu wīfai radībāi.

3) Kristus runā ari par gaweschānu, atteiščānos, bet nedomā pee tam par formalu gaweschānu, atteiščānos no barības, bet par zilwela personas pēpildīschānu, atteiščānos no semāni feitīsmēm.

Bet tagad pakāpesīmēs pee praktīka jautajuma. Mums ir sinams, ka Kristus ir wišaugstākās etikas fludinātājs. Winsch dewa ne tikai pawehles un mahzibās, bet pats reiss bija ari preekschāfīme. Mehls wīsi fālam: es gribetu buht tahdā kā Kristus, bet nespēju. Rahds lotti išglīhtīs ebrejs Palestīnā fāzīja: Kristus mahzība ir tīhrs skābhēliš, ko newaram elpot. Kristus ir wīfas zilwēzīs ideals, bet zilwels newar scho idealu fāgneegt. Krewu dīsejneeks Lermontows jautā, fāpehž mehs esam nelaimīgi? un atbild: Debesu silgāmē mīrīs swaigsnes un laistās. Muhsu fāsti turp steids, muhsu ilgas tur fāstās.

Bet fēmes fīmagumis muhs fāsta,

— Nelaļu mums brihweem tīkht.

Nespējam augščup zeltees un mīrīset,

Nespējam lāimīgi buht.

Lermontows atrod trihs demonus, kas winu trauzē eeguht iħsto brihwibū un tīfumīsko stīlnibū, un tee ir: lepnūms, zeetfīrdība un nesfēkħstība. Lepnūms

trauzē muhsu ateezibās ar Deewu, zeet-sīrđiba — ar muhsu tuwakeem, neschīkīstiba — ateezibās paščam ar ſewi. Wiſā muhsu zihna par tikumislo efsitenzi mehs ſabvigi ſajuhtam ſcho triju demonu darbiu, un zilweſ, kaſ neſpehj wineem pretotees, neglahbjami eet bojā.

Pretrunas ſtarb labo un launo atſe-wiſčka zilweſ labi rafstu rofliſkee dje-neeki un dramatiki. Peem. Schelſpirs ſaka: es gribu darit labu, bet faut kaſ ſtrahdā pretim. Kā iſkuht no ſchī ſtah-wolka! Ažinredſot, zilweſ now brihwā un tafehz wiſčh neſpehj buht leels. „Pilnigā zilweſ buhs tikai taſ, kaſ ſina, ko wiſčh grib, grib, ko wiſčh war, un war to, ko winam wajaga ware”, ſata ſahdā wahzu filoſoſ. Tikai taħdā zil-weſ warēs tureeſ preti kaunumam un buht kaſtanā ar ſewi.

Grehks radija ſlimnižas, zeetumus un ſapehitas, kur iſbeidſas muhsu paſaules diſhwes zeli. Par to runā bibele. Bibele pati ir diſhwe un wiwu newar atmeſt. Wina rafſtu zilweſ fā kritiſchu. Bet ſchahdā zilweſ newar buht tikumigā. Tikumiba now eefpehjama tur, kur grehks now uſvarets. Un grehka wara ir leela. Zilweſ eedomaſas ſewi par brihwu, bet pateeſibā ſehd zeetumā, ſura ſeenas ir deforetaſ. Wiſčh now nouahzis lihds ſchim ſeenām un domā, ka ir brihwā. Uri kehdes wiņch nejuht. Te parahdās grehka wara, kaſ zilweſ ſina. Raſ grehko, ir grehka wergs. Prof. Henri Drummond ſiſchir 3 momentus grehka: 1) grehlat ir wara, 2) wainaſ opſina (zilweſ ſina, ka dara nepareiſi) un 3) grehka traipſ, kaſ redsamis wiſā zilweſ.

Pehz ſchahda atſinuma war rafeeſ ſau-tajumā: waj tilmibai faut kād ir eefpeh-jams ſemeſ wiſčh realiſetees? Wehā diſhwojam fā latorgā, zeetsham dauds un wiſu ſcho zeetchanu gals ir nahwe — kapfehta.

Scho jautajumu mehgina atriſiņat religija. Bet mehs ſinam, ka religijas beſchi ween now tikumislaſ. Schini gadijumā jarunā par baſnizaſ ſrisigajumu, fā to noſauz Solowjowſ. To mehs redsam kā luhgħchanas namoſ, tā katedrales. Schahdi kriſtiņi ir ar diwām ſejām — ſwehħdeenaſ un darbdeenaſ ſeju — un baſnizaſ few neſe neeguhiſt. Tahdi religijai now ne-kaſha eepaida muhsu diſhwē — ta ir amoralistiſka religija. Tahdi zilweſ tiz, ka wineem paſcheem neſas now jadara — baſniza un Deewu wiſu iſglahb. Ir pat religijas, kaſ peekopj netikumigus

kultus; aif religioſa fanatiſma teek iſda-ri tiſeegumi. Ja zilweſ nebuhu labaki par ſawām religijām, tad diſhwe buht kluwusi noschehlojama.

Jeha religija ir weeniba ar Aħſoluto Buhtni, Deewu. Tikumiba beſ ſchī ſe-lijas neefpehjama. Daſchi ſaka: man newajaga Deewa; es tapat eſmu deeigan lab. Tee aprobeschojas ar „mehrenibu un akuratibu”, tā ſaka treewu rafſteeks Gribojedow. Bet ja zilweſ ir „deeigan lab”, waj tad winam newajaga buht wehli labakan?

Ja ir Deewu, tad morales normas naħk no Wina. Wiſčh ſtahw angstaſ par tam. Tafehz Kristuſ aſfauzās „ſtahw rafſiſt”, Deewu to ir ſazijiſ. Deewu ir autoritate, un religija dod ſanckjiu mo-rales normām.

Religija ir ſpehka awoſ. Daſchus ga-dus atpakal Leipzigas uniwerſitatis refor-tons, fiſikaſ profeſors runaja par ſpehku, tam leela noſiħme fiſiħa. Wiſčh atvebra bibeli un runaja par Efajas gr. 40. nod. waħreem — „mantos jaunu ſpehku”. Tas ir ſpehks, ko fiſika un wiſħtahr ſinatne nepaſiħt. Schī ſpehks ir neiſſmelam. To wiſčh eeteiż metlet fatram ſtudenton. Ja zilweſam ir ſchī ſpehks, tad wiſčh ir tikumigā. Un tikumigā zilweſ netiku-migo weenmehr uſwar, tā ſata filoſoſ W. Dſchemiſ.

Kriſtuſ nekad now runajis par kahdu religiju, bet par Deewu. Kriſtigo konfeſiju ir dauds un daſchadas, bet Kriſtuſ weens. Wiſčh ſaka, ta zilweſam jabuht pilnigam, Deewu lihdsigam. Kriſtuſ ne-rund par tikumib, bet par diſhwu. Wiſčh neufſtahda tikumus un paragrafus, ko re-dsam koranā un talmudā un ari daſchās ſchahfiridgās tiziſ ſchliſas jeb ſektēs. Pirmiſi baſnizaſ teħwā Augustiniſ ſaka: Mi hli Deewu un dori, ko gri bi.

Bet kā war ſchahdu diſhwu diſhwot? Kā zilweſam eeguht paſauđelo? Tagadejo zilweſi war rafſturot ſahdā gadijums no fends Grekijs, kur ſahdā wihrs ar lu-turi rokā ſtaiga ja Atenam un uſ jau-tajumu, ko wiſčh melle, atbiſdeja — zil-weſ. Teetħam, ja zilweſ no ſahfuma bija Deewu lihdsiba, tad tagad wiſčh to paſauđejis. Bei Kriſtuſ dod minn eefpehju to atguht.

Nefen biju Palestiñā, un laſiļu lekzi-jū tureeſ ſtudentem — ebreiem. Starb klaſiſitajeem bij ari dauds intereſentu no weenfaħrſcheem darba laudim. Lekzijs beigās es ažiñaju uſtahdit kahduſ jau-tajumus, ja ſahdā to wehletoſ. Peezeħ-

eespehjama titumibas realisēshana. Ta weenig atbilde kā us jautajumu „ko darit?”, tā us jautajumu „kā darit?”

Beidzot gribi jums pateikt ūsu perso-nigo leezibū par Kristu.

Es biju wehl jauns students un karsti mēkleju pateesibū. Es laisju ewangeliju, bet netizēju tam. Netizeju, ka Kristus mās ir dīshwojis. Es jutuš nelaimīgs, jo nesināju, preekša ka man jadīshwo, ne-sapratu dīshwes leelo uſdewumu. Tad kāhdā brihdi, kad laisju Jauno deribu, pee manis peenahk kāhds wihrs. Tas bija freewi kristīgo studentu wadonis B. Nikolajs, un jautaja waj es ari tiz tam, kā laſu. Es atbildeju, ka netizu, un tadehk netizu, kā pehz manas pah-leezibas Kristus nemas naw dīshwojis. Es laſu tadehk, lai eepaſhtos ar šīs grahmataš ideju, un mana nopeetna weh-lešchanās ir atraſt pateesibū. Tad B. Nikolajs brihdi klujeja un pehz tam fazijs, lai atbildot winam tilai weenu jautajumi, pehz tam es warot, ja gribot, ari netizet.

Es apfolijs, ka zentīšhos atbildet.

Nikolajs jautaja:

„Waj tā ir juhſu wehlešchanās, lai Kristus teeschām buhtu dīshwojis, un ja Winch teeschām ir dīshwojis, waj juhs eſat gataws Winam ſekot?

Manas domas apstahjas pee jautajuma pehdejās daļas: „ja Winch teeschām dīshwojis, waj es eſmu gataws Winam ſekot?” Pirmā iſjuhta man bij, ka es newehloš, lai Kristus buhtu dīshwojis, jo Winam ſekot un iſpildit wiſas Wina prasības, man ūkita loti gruhti, pat neeſpehjami. Otra iſjuhta man teiza, ka no ſirds jaweh-las, lai tik dailīš genijs kā Kristus, neween

buhtu dīshwojis, bet dīshwotu wehl tagad. Schis abas iſjuhtas mani it kā nostahjās weena pret otru. Tas eeweda mani ap-jukumā. Man bija laiun ūteit, ka ne-wehloš lai Kristus buhtu dīshwojis, bet neſpehju ūteit ari, ka eſmu gataws Winam ſekot.

Manu apjukumu wehrodams, B. Nikolajs fazijs: „Zik es nomanu, tad juhs teeschām mēlejat pateesibū un tadehk at-swabinu juhs no atbildes. Pamēginat ar scheem jautajumeem tuwotees luhgšchanā pee Deewa un juhs dabuſat atbildi, waj Kristus ir dīshwojis waj naw.” Tad B. Nikolajs aifgahja. Es paliku weens. Manu dwehſeli plōſija nemeers. Es alſu pehz ūkaidribas un meera.

Un tad kluſs luhgšchanas brihdis, kurā mana dwehſele ūauza us Deewu, pehz ūkaidribas, pehz gaismas un pateesibas.. Ta nebīs luhgšchana, tas bija tilai dwehſelē ilgu un ūahpju ūauzeenās. Es nemas nepratu lahgā tad wehl luht. Bet peetiſa ar ūcho neisrunato dwehſelēs no-puhu un mani apnehma dīſlīch meers, meers, kas augstaks, kā ūaprashana. Es ūajutu ūawā dwehſeiſ ūcho meeru un mani pahnehma tahda preeka un ūkaidribas ūajuhta, kādu nekad nebīs wehl ūeedīshwojis. Tagad es wairas ūeschaubijos. Es noteikti tizeju, ka Kristus ir neween dīshwojis, bet dīshwo wehl tagad. No wiſas ūrds es wehlejos no Winam ſekot, weenalga, lai tas mafšā, kā mafšadams. Es ūajutu, ka mani dīſim ūaunas teesmes, ūauni nodomi, ūauni ideali. Ur ūatru deenu Winch ūapa ūauks, dāhrgaſs un mihiļaſs. Kas bijis — pagahjis, wiſs ūapis ūauns. Un ja eſmu kā ūeeſpehjīs darit Wina darbā, tad ta ir tikai Wina ūehe-ļastiba, kas eefšā wahjeem ūpehzigā pa-rahdās.

Cand. theol. E. Oſolina.

Mahtes audſinaſchanas darbs gimenē.

Audſinaſhana agrā behrnibā.

(Veigaſ.)

Puisens ūpehra wehl daſchus nedroſchus ūolus, ūatijas mani un ūchupstā walobinā. Teiza: „es tagad eſmu kā tehtis, gluschi kā tehtis. . .” Tagad ūapratu, kāduſ ūatus behrns ūeefšā bij ūedzejis un tagad ūos ūenīħas attehlot. Behrns grib ūih-dīſīgs buht. . .

Zik neſchehligi war buht ūeauguschee

zilveki, un pat wezaki, kas alkohola un ūitu ūaiffibū labā, ūiſen behrnuſ ūo ūinu ūaadiſes, dodami ūilitu ūeemebru, ūiposta un ūolaupa behrneem ūinu ūkaiſto, tiho behr-nibas ūapaſuli un newainigo preeku. Nekad, un ne ar ko, newar wairas ūcho ūaudejumu atweetot. Tas ir wairak kā behdigī, wairak kā noschehlojamī, kā tuhksoscheem ir behr-

nu, kureem buhs jaaiset dsihwē bes fawnainā behrnibas stuhrischa atminām dwehsele.

Bet lihdstelus labeem paraugeem un eespaeidem, kureem ir isschikroscha nosihme behrna audsinafchanā, no masām deenām behrnam jadod nodarboschanās. Behrns nekad newar un ari nedrihkfst stahwet dihkā. Rotaku wezumā behrnam jadod rotaku leetas darbibai, un wehlak paeaugot jadod palihdsibas darbini, turi tam pa spehklam. Pee tam jaraugās, lai behrns pehz eespehjas labi yadarā winam nodoxo darbu.

Wezakeem ir jadehsta jo agri behrnos mi hlestiba us darbu un jamahza issjust darba preeks, lai behrni ar preeku un mihlestibu strahdas darbu, kas teem pa spehklam. Wezakeem schajā sinā jabuht mahfsli-neekeem audsinafchanās darbā. Jamahl jau agrā behrnibā pasiht masā behrna dwehsele, jazensħas attihstit un audsinat wifas labās dñinas un teekmes, kas behrni miht. Kats behrns nes fewt sawas ihpatnibas. Sa- wehro un jaatmin, us ko behrni wairak prahs nesas, kahdas gara dawhanas winā ir pahrswarā. Un pehz wifa nowehrota jadod isdewiba un eespehja behrnam strahdat un attihstit sawas spehjas. Kad behrnam laut kas labi isdodas, fakat winam labu atsħishchanās wahrdū, bet nezenschatees winu pahrleelu flawet. Schai sinā jabuht ap-domigem. Pahrleelu flawejot, meħs ne-manot deħstam behrnā eedomib, kas wehlakā dñihwē behrnam war tkai kaitet. Bet nekad nedrihkfstan masā behrna darbu no-lift un noſinahdet. Ja winam neisdodas kahds darbs, tad tas japaħihs saħħit no jauna, bet ja ari otreis neisdodas, tad ja-mahza ar pazeetibu un isturibū strahdat tik ilgi, kamehr darbs isdodas. Taħdā kahrtā tiks ruħdita isturiba un behrnā augħ ustiziba wina paċċha spehkleem. Tas ir loti swarrigs moments ralstura audsinafchanā, un tapehz scho ustizieschanos mafajeem spehkleem wa{j}aga wiċċem lihdsekkem ruħpigi kopt un aubset.

Wa{j}aga radinat un mahzit sapraast jo agri behrnejn to, ka wiċċem mahjās ir saws p-eenah kum s, un ka tas ir jaipilda ar preeku un mihlestibu. Ur preeku un skaituma issjuhtu darams kats darbs, ari masais weenkaħrħchais mahjās darbs. Ur taħdu pat skaituma issjuhtu, kahrtibas un thiribas preeku, ir maġgajama grīħda, putelli atdodami weħjam un uħdenim, ar taħdu preeku meħs leelam swaigus feedus wahs ġeun un puščoklam sawas istabas. Ur taħdu pat preeku ir jastrahdà palihdsibas darbi tibru mā in mahjās, ar taħdu preeku meħs siħmejja un glesnojja skaitu dabas

ainawu. Behrnejm jamahza sapraast, ta darba preeks ir weens no skaitakeem pree-keem, kas dod zilweka dsihwei weħrtib. Ta daritā darbā behrni paċċi scho preeku peedħiħwos. Tad ari skolā, behrni ar preeku un mihlestibu isplidis sawus pee-nahkumus, ja mahjās schis titums winas buhs eaudsinat. Ja behrnos buhs ee-audsinata darba mihlestiba, tad wiċċi sinās ser valihdset, tad tee buhs projam no wezaku mahjām. Laipni un prezigi pa-lihd sedami giteem zilweku, tee eeguħs liħdżi lweku draudsibu un mihlestibu. Muuħs paċċeem jaſlatas ta uſ darbu un ari behr-neem tas jamahza: la kafra godigs darbs ir geenijams, jo naw taħda godiga darba, no kura buħtu jakaunas.

Labās teekmes behrnā ir pahrswarā par launām, wa{j}aga tilai tħas laikā eeroħinat un audsinat. Mahzat behrnejm zilweku mihlestibu un liħdżeetib. Un to wiċċi mahjizies wiśpiems no wezakeem, ja redfes scho zilweku mihlestibu weħrstu pret dsihwes bahreem un zeetjeem. Wezaku mihlestibas darbs pee liħdżi lwekeem buhs behrnejm labakka sozialistiċċa stunda, un wiċċi buhs wezaku valihgi schin darbā. Muħħu liħdżi zilweki, kas laut kahdi zeċċi, nekad nedrihkfst saudet tizib muħħu mihlestibai. Muuħs teem ja-paliħihs, zik ween eespehjams, un schis falpoċħchanas darbs jadehsta taħħak muħħu behrnos.

Audsinachanās darbā muħħu fabeedribā meħs fastopamees ar diweem leelee kau-numeem. Maſ ir to gimeeu, kura bħixi no masotnes teek sapraħtig iż-żarru pareiħi audsinati. Weena dala wezaku sawus behrnus pahrleelu i-sluti na, pat deewina, un taħdā kahrtā samaita behrna dabu un rak-sturu jau behrnibā. Bet lee'ais pulks behrnu ne fina ne k a no mahjās a u d s i n a f c h a n a s. Alugosħu deenu tee pawada seħtas un uſ eelas, un taħdejadi ir padot eelas launajam eespaidam, kas jau agri samaita behrna dweħseli. Ur scheem behrnejm fastopas wiśpiems skolotajs. Behrnu awedot skolā ir parasti jadisfird feloschi wahrbi: "Nemat un darat juhs, skolotaji, ar wiċċi ko finat un warat, jo es ar wiċċi wair neħħi nesinu ko darit un ko eefahkt." Ta tad, daudsej 7 liħdsi 10 gadus weżgħi behrns ir pahrandsi sawus wezakus. Un tas ir, waj nu i-sluti aħħanā, waj leelzelu un pagħallu dñiħwes sekas. Kā gan skola war-ċeċċi skaiti strahdat sawu audsinafchanā darbu, ja mahjās wezaki to now darijus ġi in ari skolai liħdsi scho darbu nestrahdā. Wezakeem ir jaħbiht pirmeem skolotajeem. Kas atteeżas uſ behrnu i-sluti aħħanā, tad-

ſcheit wezakeem wiſpirms jaatwer azis un jaſareds, la wihi padara ſawus behrnus nelaimigus un jamaina audſinaschanas pa-nehmeeni. No ſchi launuma ir jaathwabi-najäs. Tad iſeja buhs weegli atrodama.

Waj waram mehs meerigi noſkateeſ, la behrni ir pameſti uſ eelas, fehtu un leelzelu dſihwei un wihi ſaldejofſchein weh-jeem? — Ari ſcheit iſeja jaatrod. Piſehtu paſchwaldibas daru jau dauds, eekahrtoda mas behrnu dahrſus, rotaku lautumus un laſitawas. Comehr leeläs wajadsibas wehl naw apmeerinatas. Gruhtakais ſtahwollis ir uſ laukeem. Bet ari te buhs eespehjams ko darit, ja tikai ſapratiſim, la tas nepee-zeeschami wajadſigs. Waj tas buhtu ne-eſpehjami, la kaiminos eſoschos triju waj tſchetur muhju behrnu weſtu kopā, kur tad tee waretu darboteſ ſeeaugufchā zilweka uſraudsibā, warbuht labdas mihiſas wez-mahminas uſraudsibā. Tas buhtu pilnigi eespehjami. Neſen dſirdeju lahdā maſa aſklaimē weenā nedelā noteekam diwus ne-laimes gadijuſus ar behrneem. Weens maſgadejs puviſtis paklups ſem pajuhga un tas fabraukts — ſalaufſti lozefliſchi, bet meiteenite ſneegdamās pebz puviſtem eeltrituſi mahrķā un noſlikuſi. Waj ta naw flee-doscha prafiba pebz behrnu nopeetnakas uſraudschanas. Waj waram meerigi noſkateeſ, la aiseet bojā behrnu weſeliba un dſihwiba un moraliftā ſinā behrni teek ha-maitai!?

Klaufiſimees ar nopeetnaku wehribu un mehs ſadſirdeſim behrnu paſchu ſauzeenus pebz paſlihdſibas. Es raugos uſ draudſchu ſeeveechu organiſazijām. Waj tas nebuhtu wihi peenahkums likt rokas ſcheit pee darba un noorganiet, lai wiſmas darba laikā, kad wezaki teek pilnigi aifnemti no darba, behrni buhtu droſchā uſraudsibā. Ar iħſtu gribu paſhpehſim wiſas gruhtibas, un paſahkums labi iſdoeſes.

Tahlak audſinaschanas darbā ir nepee-zeeschama ſtingra ka h̄t i ba, p e e m e h r s un p a m a h̄ b a. Jau agri behrni ir jazenſchās audſinat laba griba uſ wiſu laſ dailſch un zehls un griba darbibā ir ja-wingrina, jo ta ir rakſtura pamats. Tas nepeezeeschams, lai behrns ſeeaugot ſpehtu par labu un daitu ne tikai ſajuhſminatees, bet „labo un ſtaiko“ realiſet ſawā dſihwē un darbā.

Atzerefimees apgaismibas laikmeta dar-bineeku, kirsch ſaka:

„Kam ſtiprs prahts un zeeta griba,

tas dauds pebz zeleem neprafis

Vah Augſteem ſalneem, beeſeem meſchein

Tas ſewim zelu iſlaufiſis.“

Kueſch gan no wezakeem negribetu, lai wihi behrni iſaugtu ſtipri rakſtura un garā, taħbi, kurus dſihwes wehji un neiſdewibas neħalausch! — Ħapebz jazenſchās jau agrā behrni bā likt pamata behrna dſihwei ſchi zeetā griba. Siñam, ſchahds audſinaschanas darbs prafra no wezakeem leelako pa-zeetibu un lehnprahṭigu garu. Bet miheſtiba ir lehnprahṭiga un ja ſawus behrnu miħlam, to eespehſim.

Blatus labajām teekfmēm behrñā miht ari tumfhi instinkti un dſinās, — jo agrali jo labaki, ja mehs behrniwarom no ſchin dſinām atbriħwot. Peemehram, ſpihtiba, teepiba, nescheliba u. t. t. Bet tas ir eespehjams, ja paſiħbſam augt un attiħſtieſ labajām teekfmēm un iħpaſčibām. Maħażiſim behrneem miħlet dabu. Radi-nañi tos, lai tee paſchi deħfa, laifta un audse puliſes, kożiav, ſtaħdinuſ. Un to behrni dara ar preeku, wajaga tikai dot eeroſu un padomu. Ħapat dſihwneelu walſti, maħażiſim paſliħdset katram dſihwneen-zinam un kustonit, faudfejot un miħlejot minuſ. Bet kā to augħtako, maħażiſim ar preeku paſliħdset katram zilwekam, kam muħsu paſliħdſibas wajaga. Dā augs un attiħſtieſ ſiħħdzeetiba un behrns peedſiħwos, ka ta dara wihi paſchu labaku un daitaku.

Siolas laik, wezakeem wajadſetu behr-nus uſmu dinat, lai tee eestabjas Jaunatnes Sarkand fruſta pulziņos. Schi organiſazijsa ſneeds behrna dſihwei dauds preeka un ſweh-tibas, attiħſtot draudſibas un miħleſtibas juhtas uſ ſawiem liħbiżiſi vekeem. Ħapat Zebru pulziņos ir loti wajadſigi peedaliſees, kur behrns wiſpuſiġi eepaſiħtina, kahdu poſtu neſ zilwekeen alkohols. Wineem to ſinot un ſaprotot, mehs driħkſtam zeret, lai tee noweħriſſees no ſchi muħsu kopigā ee-naidneeka. Mineto organiſazijsu laba puſe ir ta, lai tas atrodas paſchu ſkolas paida-gogu rokās. Ja ari wezali par ſcho jaunatnes darbi intereses, behrneem buhs leelakts un firniqat ſpreeks tajā darbotees.

Ja behrni apmekle kahdu tahlumā eſo-ſcho ſkolu un tikai reti pahrnahf mahjās, tad wezaku uſdewums ir ruhpetees, lai ne-eestah to ſweschum ſtarb behrneem un wezakeem. Ažiñeet minuſ, lai tee arweenu ſawus eespaidus un peedſiħwojumus jums weenmehr liħbi dala, un dſihwojat liħbi teem minu eespaidoſ. Maħlat teem iħsta laik palihgā ar labeeim padomeem un no-weħriſſheet wiſas neſkaidribas un maldus no wihi dſihwes zela.

Un beidſot gribu wehl peegreſtees re-ſigifkai dſihwei un audſinaschanai; ta ir ne-ſchikrami faſſita ar etiſko dſihwi. No ma-

sām deenām behrnam jamahža sapraſt un atſiht, kas labs, kas launs un ſems. Mihleſtiba uſ labo un zehlo, un reebjums, pretingums pret wiſu, kas nefreets un ſliks, jazenſchās attihiſtit behrnoſ. Zalek behrneem sapraſt, ka tāpat kā dubki aptraipa muhſu ſeju un kermenī, tāpat ſemās domas, rupji wahrdi, nepeateſiba, netaiſniba aptraipa muhſu garu un tas ſaudē ſawu ſtaifstumu un zehlumu. Ar leelu nopeetnibu wezaleem jaruhpejas par to, lai behrneem buhtu winu wezumam un attihiſtibai peemeħrota lā bā lā ſa ut à weela. Laiba grahmata ir — labakais draugs. Da mahjās behrni buhs dſihwoſuſchi un auguſchi tibrā, ſkaiftā, harmoniſkā dſihwē, tad winos attihiſtifees laiba gaume, un ta palihdēs novehrſtees no wiſa, kas ſliks un nekreets un noraidit wiſus ſliktos eespaidus no ſewis.

Dſihwei paſchu mahjās jabuht weenmehr leelā mihleſtibas gara apdwehſmotai. Tai wiſur jaſaſtan, kā leelai ſtaiftai dſeeſmai, kuru dſiti un ſpebzīgi eemijaſ religiſkee motivi. Zik leela noſiſme ir ſchahdai dſihwē i un zik leelu eespaidu ta atſtabj uſ behrna dwehſeli, to mehs beechi aismirſtam. Bet par to lai leezina peemeħr̄s no dſihwē, kuru jauki tehlo rakſtneeze Tīrmaleete ſawā ſtahtā „Peedofſhana.”

Sawā ſtahtā rakſtneeze wed muhs at-pakal pagahnuē, ap 1905. gadu. Wina ſtahtā par diweem kaimineem, kas neſin kahdu tur eemeslu deht, ſahkuſchi weens otru nihtet. Weens no kaimineem ir koti ſtrauſſch un fanatiſks nihdejs, tā ka pat labprāht nebrauz pa to zetu, pa kuru wina kaiminch brauzis. Wairallahrt ſchim zilwekam jaſaujas ar ſmagām domām, — kaut kaimina labak nemas nebuhtu. Abi kaimini ſeef sem naida ſmaguma, bet neweens neka nedara, lai eenaidu iſlihſinatu. Tuwojas revoluzionarais „veektais” gads un pehz ta feko ſoda elſpedizijs. Tas kaiminch, kas tā fanatiſki jauias naidam, dabū dſirdet, ta ſoda elſpedizijs iđot pat uſ anonimu wehſtu pamata. Winam koti ſahp tāhda neſaiſniba. Bet pehz kahda laižina winam paſham uſmahžas koti kaunaſ domas: — „Sak, ja nu es uſrakſtitu par ſawu eenihiſto kaiminu...“ Bet wiſch iſbihſtas pats no ſchis ſchaufmiņgas domas. Waj tad wiſch waretu buht tik launs, tik dſili grint. . . Bet kauna doma ir uſbahſiga, ta uſmahžas winam neatlaidigi un weens it kā auſiſ tſchukſt, ka to jau neweens neſinās, un tad reis ſchi eenihiſta ſilweka wairs nebuhs. Alikal wiſch nobihſtas un atwaīras no ſchis bresmiņgas domas. Bet zihna ar kauno, uſbahſigo domu bij gruhta, ta atkal un

atkal uſmahžas un beidsot uſwareja. Kaiminch uſrakſtiſa anonimo wehſtu ſoda elſpedizijs un apſuhdeſea ſawu eenihiſto kaiminu par leelu rewoluzionaru. Ta bija bresniiga nepeateſiba. —

Soda elſpedizijs eeradās un mekleja norahditās mahjas. Saimneeka wahrdi ſaſlaneja ar wehſtu ſorahditō, bet mahju wahrdi gan iħſti neſaſlaneja, bet tam bija liħdiſbi ar rakſtito. Un kareinjeem tika pawehlets iſpildit ſodu. Tee weda ſaimneeka aħra in turpat pagalmā noſchahwa, mahjas nodeđiſnaja . . . Iſpoſtitajā weetā valika iſmijumā brehżot masi behrni, bahreniſchi un neſpehķa ſalimuse mahte. Alik pahrakſtatiſchanā ſoditaji bija eebraukuſchi newis apſuhdſetā kainina, bet wina kruſtehwa mahjās, kuram bija tāhds pats wahrdi un uſwahrds, kā winam. Pats apſuhdſetās kaiminch ari neiseet ſweilā. Brauzot taħħal, ſoda elſpedizijs eegreſchās ari wina mahjās. Dahaſteigti, ta atkal tāhds pat mahjās noſaukums un tāhds pat ſaimneeka wahrdi, ſoditaji winu neihehligi fit, tā ka no dabutām bruħzēm tas weselu gadu guļ uſ gultaſ, tās dſeedi-nadams.

Pehz ſchim nepelnitām un netaiſnām zeeschānām un ſawa kruſtehwa nelaimes, kaiminch paleek til ſaruhgħinats un ſa-granſts, ka newehlas ne ar weenu zilweku ſatiktees. Wiſch noſleħdaſ ſemi un ir neustizigs pret wiſeem. Wiſs labiſtigais uu jautrais gars winā ir miris. Wiſch nelauj wairs behrneem dſeedat, kaut gan agrat to koti mihleja. Wina weenigais apmeerinaſums ir darbs. Tas ir weenigais meerinatajs dauds newainiġi zeetufcham ſaimneekam. Alikal wiſch noſiſmo, paleek liħks un neſpehziġs. Paect gadi. Rahds wina radineels reiſ tam ſtahtā, ta pee wiſām zeeschānām un nelaimem ir wainiġs wina kaiminch, jo, luħx, tas eſot frogħ kahdu waſaru bijiſ ſtipri „eefilis” un tad ziteem ſeelidamees ſtahtijis par ſchim lee-tām, ta tās nahluſħas zaur wina roku.

Zeetufchais kaiminch tam tiz, jo wiſā pagahjuſchā laikā wiſch nowehrojis ſawa kaimina ſawado neimeeu u iſwairiſchanos no ſatikmes, kas iſlikuſees koti aifdomiġa. Rahds ruhgħums un naids tagad peepilda zeetufchā kaimina dwehſeli. Weena doma to tagad tura ſawā warā: to wiſu wajaga atriebt, tad atkal wareb briħwi uſelpot, ja buhs atmaksfa ſlikumiga zelā. Un atkal paect gadi gruħta darbā un dweħseles ruhgħtumā. Rogrimst muhſchibā drauſmigee kara gadi un beidsot peenahl ta leela deena, ta teek proklameta Latvija, kā patſtaħwiga

walsts. Zeetuschais fainneeks it kā us-
espo weegsali. Nu tatschu sahks reis tai-
sniba walbit! Nu warēs nahkt sen gai-
ditaits atmaksas brihdis! — Kad walsts
dsihwe nostiprinajuſees, zeetuschais fain-
neeks aifeet us pagasta namu un ifstahsta
wifu lauku teefas pahrstahwim, luhgams
palihbset eewadit ifsmekleschanu. Teeb no-
sikta deena, kad jaeerodas teefas namā zee-
tuscam, wainigam un leezineekeem. Iſejot
us teefas namu, zeetuschais fainneeks juht
kā weeglumi, bet tikai us ihſu brihbi.
Pehz sam paleek til smagi, ka suhd pat
fisiflee spehki. Noguris winsch pahrnahl
mahjās. Winu pahnem tahds dwehſeles
fmagums, ka nespēhi neka wairs darit un
jaleekas slimibas gultā. Wina labā ſeewa
grīb tam palihbset, un weenu otru reiſi
eeminas, waj newajadsetu labak ifmekle-
schani atlīk, bet tahdās reiſes fainneeks
ir ūtarbs un paleek negrosams pee praſibas
pebz atmaksas.

Peenahk noliktā teefas deena, kad atkal
jaeerodas pagasta namā. Wifu nakti
fainneeks naw gulejīs un agrā rihtā winsch
nemeirigi ſolo pa iſtabu. Saimneeze reds,
zit ſoli zeech winas wihrs un mihti winam
ſala: „Kā buhtu, Zahni, ja tu atliktu ſcho
leetu un neprafitū nekahdas teefas. Šaki,
ko tur wairs war labot? Krustehws ſen
dus, to newar wairs preezelt. Dſibwe
wina mahjās ir atkal ſahkuſees“... Bet
wihrs winu pahrtrauz un ihgni ſala: „Ko
tu runā, waj tu eſi aismirfusi, ka winsch
ir nogalinats? Waj tu eſi aismirfusi manas
ſahpes, ka es deenām un naktim eſmu
ſmilkſtejis!“ Nē, tam jatop atreebtam!“

Kamehr wini ūarunajās, tāhds kauwē
pee durwim. Saimneeze atwer durwīs un
ſatruhſtas. Pee durwim ſtahw winu kai-
minch, bahls, nonihzis, puteklainām dreh-
bēm. Saimneeze eet un ſala wihrām, ka
winu ūaunaits faininsh ir atnahzis. Saim-
neeks grīb winu redſet un atnahk til tuvi,
ka war atnahzeju ūaredſet. Bet wainigais
notriht us zeelēm un rokas iſſteepis lu-
hdsas: „Peedodi man, es til kauns, til
ſemis eſmu bijis un til dſili grimis, pee-
dodi man... man naw bail no ſoda...
nekahds ſods newaretu buht bargaks kā
tas, ko eſnu ūawā dwehſeles iſzeetiſ ūiſus
ſchos gadus. Nahwe mani war tikai at-
ſwabinat... es waretu aſſebēgt no ſche-
jeenes, bet nespēhi atſtaht ūawu gimeni...
ſawus behrnuſ.“ Bet fainneeks bargi pa-
ſlatas us winu un ſala: „Ej, tawa alga
tevi gaida“, un pats aifgreſchās prom.
Bet atnahzejs neaifeet un luhdas wehl

reis: „Peedodi, Kristus wahrdā, es tevi
luhds, peedodi man!“ . . .

Eestahjas kluſums. Saimneeze eet
pee ſawa vihra un ſala: „Zahni, Kristus
wahrdā tevi luhds, waj tad tu nepeedoſi,
jo Kristus pehdejā brihdi pee krusta pee-
dewa. Kas gan ir muhſu ūeſchanas, ſa-
lihdsinot tās ar Kristus ūeſchanām.“ —

Pehz masa brihtina, kurā fainneeks ir
eegahjis ſawa iſtabinā un pawadijis weens
kluſu brihdi, fainneze dsird weeglus ſotus.
Waj tee ir wairs winas vihra ſoli? Wina
paſſlatas us winu un brihnās: wihrs naht paſzeltu galwu un ūmaidoſchu-
ſtatu. Wina augums it kā ſtaltats un
gaita weeglaka. Nē, tahdu wina to naw
redſejusi ilgi, kopsch dauds gadeem. Kaut
kas jauns ir wina ſejā un personibā.
Wihrs naht, preeet pee luhdſeja, ſatwer
wina roku, preeet to ſtahwus un ſala: —
„es peedodu tew, buhſim draugi, mehgi
naſim meerā un ūadraudſibā zelt un labo
wiſu-to, kas naidā ir ūadragats un ūa-
grausts“. Un tagad winam ir til labi-
til weegli dwehſeles. —

Kā iſſtaidrojams tas, ka til ihſā brih-
tinā war notikt tahda pahrwehrschanās
zilwelā, kurſch nupat runajis til zeetus un
atreebibas ūahres pilnus wahrdus, bet
tagad ſpehji mihlet un peedot? — To
waram iſſtaidrot, nemot valihgā psicholo-
giju. Modernā psichologija mahza, ka ne-
ſuhd nekas, ko eſam peedſihwojuſchi, dſir-
dejuſchi, uſtehrebuſchi, it ſewiſki eepaidi,
tureus behrničā eſam uſeħmuſchi. Tee
wiſi paleek, nogulſtas ūemapsinā, it kā
ſlahnos tur noſehſtas un uſglabajās. Bet
tillihds dſihweſ ūhſteniba peefkaras kahdam
ſlahnim, tas moſtas, naht muhſu apsiņa
un mehs atkal to pahrſihwojam.

Zeetuscham fainneelam bijiſi ſoti jauka
behrničā un tizigi wezati. Par ūawu tehwu
winsch ūahſtijis, ka tas no wiſene tiziſ
mihlets un ūeeneits ūawas ūehnprahibas un
darba miheſtibas deht. Winsch tehwu
atzerotees arween ar ūweedru lahiſi us pe-
res. Mahte agrā behrničā dehſtijisu debla
ſirſinā leelo tiziſbas un Kristus miheſtibas
ſpehku. Wakaros wina ar maſo puſenū
luhguſi Deewu, dſeedajuſi un mabzijuſi
winam dſeedat dſeeſmas un ūahſtijisu par
Deewa walſtibu. Kad ūehns no mahjām
ſchlikhees, mahte winu ūehtijisu ar krusta
ſiħni. Tāhds bijis wina behrničā ūiħ-
milo wezaku mahjās.

Bet daudſajos ūeſchanu gados, kur ne-
taisnā kahrtā til ūmagi naħzees ūeſt, ūain-
neeks ūargajees peefkarées ūim jaukajām

atminām. Bet tagad, dsirdot no sawa laundara luhpām pēsankto Kristus wahrdu, til sīrknigi, til sahpju un zeribu pilnā lubglchanā, fainneekam top sawadi. Ar neatvairamu spēhku zelas augschā behrnibas atmīnu slabnis. Ihsajā mirkli winsch redī sawu sen suduscho, Saulaino behrnibū, sawu tehvu un mihto mahti. Wina preekschā atmīrs gaikchais Kristus mihlestibas tehls. Dsīhvi top atmīnā staistakee mirkli wina muhschā un tee ir til stipri, ka suhd naids un ruhgētis. Paſuhd wina druhmais, ihgnais wihrs ar atreebibas teeksīmē, un wina weetā stahm tas pūsens, kas dsīhwoja senajā tehva mahjā. Waj tas nespēh, peedot? — Winsch spēbi to. Winsch eet un apskauj to zilwelku kā draugu, kure nūpat wehl eenihā.

Zik labi, ja tahdi spēhki behrnibā teek gulditi dwehseles dſilumos. Tad dſihwes kruſtzelos un gruhtos brihschos, zīhnotees ar ūwi, ar launām domām, ar lahrdinaſchanām, til ar weenu wahrdu wajaga pēeskahrtees scheem spēhleem, un tee zelas augschā. Tee leek zilwelkam ūwi pahraugt, ūelam tapt, kas spēhj teikt ūelo peedoſchanas wahrdu, naida un atreebibas weetā.

Ja audſinashanuſ darbs un ateezibas buhs pareiſi nostahditas, ja pamata buhs likti ūchee deewiſchķas mihiſas un pateeſibas, nekad nesubdoſchee spēhki, tad wezaki nekad nesaudeſ behrnu ūrds uſtizibu. Tad tee tee buhs neween wezaki un audſinataji, bet sawu behrnu ūrgataji un waditaji wiſā winu dſihwē.

Krusta faroga neseji.

R. Osolinsch.

Makowitas Brahlū draudses Misijs 200 gadu pastahweschanas jubilejas ūhehtki Labradorā.

Misionars brahlis Venzs raksta: „21. augustā 1932. g. muhsu misiones baſnīzā tika ūvineti 200 gadu pastahweschanas jubilejas ūhehtki. Ūhehtku laiks ūkrita ar labalo ūvejas laiku, kuru išmanto muhsu brahli dauds labaki un nododās darbam ūschallaki par eſtimoseem. Bet neskatotees us to, muhsu ruhpes par ūhehtu trauzeju mu ūpmekletajā ūkaitā ūnā, bija weltaſ. Žau ūhehtku preefchūwakarā eeradās weesi no rihteem un wakareem. Diwas laiwas no Big-Bigtes un Strawberi ūlām, 34 klm. attahlumā; diwas laiwas no Makowits-Inſel ūlās 20 klm. attahli juhā; trihs laiwas no Allikas un Turnawikas, 24 līhds 30 ūlometri. Ar weenu ūnehmumu ūsi noteikti eeradās ūfestīnas wakarā. Brahlī, kuri dſihwo ūpat misiones ūstazījā, ūbalsinaja un ūkrahfoja muhsu baſnīzā jau daschās nedelas ūprees ūhehtkeem. Tas bija darbs, pee kura 8 brahli ūrahdaļa 9 ūdeenas, jo muhsu baſnīza ir augsta Baſnīzas ahrpuſe ūka ūrahfota ūgahju-ſchā gadā.

Weetejās mahfas sawukahrt ruhpejās par baſnīzas ūgrefnoschanu. Gāndrihs ūfelu nedelu wina ūrahdaļa ar wihtnu

un wainagu ūgatawoschanu. Katra ūlona, trepju ūſeja un ūeeja bija ūgrefnotas ar wihtnēm. Ūhehtwakarā ūsi ūpulzejās un ūpeepildija dauds ūkahrda ūndschinas ar ūtaistām mescha putēm, ūwiſchki ar ūaldi ūmarschjoſchām mescha ūlījām. Misionare Rētija ūtachā, kura ūchelt ūzeemojās, ūglešnoja ūlelu ūſraktu: „Teizi to Rungu, mana dwehſele” ūrfsch ari ūkla ūpihts ar wihtnēm.

Ūhehtku deewkalpojumu ūarbiba ūeſhķas ar luhgšchanas ūpulzi ūfestīnas ūkakarā, kura ūpedalijās ūoti dauds. Wai-rafas ūeenfahrfchās bet dſili ūopeetnās luhgšchanas ūrahdijs ū ūaldi ewangelijs ūdarba augli. Ūhehtku ūdeenā ūotka trihs ūleelas ūanahšmes. Ūultst. 10 no rihta ūhehtku deewkalpojums, kuru ūplinaja ūkora ūſeemas. Ūultst. 3 ūehzpūsd. ūotka ūlaſčha ūariga ūpulze, kura ū ūtahſtiju ū ūrahdaļa ū ūrahfotu ū ūrahfumeem. Bagats ū ūhehtibas ūlīns ū ūchī ūtzeres ūtahſtis, ūrfsch ūrween ū ūjuna ūrds ū ūkustina. Ūchā ūpulžē ū ūari ūolasiju ūtēzeenū ū ūnglijas, Iri-jaſas, Amerikas ū ūweenoto ūlīstiu ūrahlu ūraudsēm ū ūahzījas ūrahlu ūraudsēmu

unitates direkzijas.

Pehz schis sapulzes mehs farikhjōjam mihleitbas meelastu, kas ir skaitis un ee-mihlotis paradums muhsu basniza, un lura betgās sanehmām svehtku kolekti, Paschlaik mehs wisi esam masturigi un pat nabagi, jo falmeeziskā trihse ir skahrusi ari Lāba-doru, Skaitdra nauba naw gandrlis nefur redjama. Bet tomehej tolektē sanabza 12 dolaru (kas lihdsinās £ 60.—).

Paschi laudis bija taupijschi un frah-juschi fawas artawas scho svehtku wajadsibat jau ilgalu lašaku. Svehtku deenaš swinibas nobeidsbas ar Svehtā wakarina bāndschānu, kurā peedalijs wisi weetejās Brahma draudsēs Svehtā wakarina lozekli Deewa tuwums bij fajuhtams muhsu widū un krušlā sīstais Vestitajs palīsa dascham strīdim dauds dāhrgaš un mihlaks.

Vīrmdeenaš rītā wisi fahka posteess mahjup. Laiks bija jauns un pateizibas zeenigs, jo latrīs stiprakais wehjsch un augstais juhrsās līhmenis padara neespeh-jamu braukt masakām latwām. Īpat tas ir bihstami leelajām latwām, jo gruhti ir issargatees no apakshuhdens klintim, kuru ir lotti daubi ap Ailišu salu.

Kaut Deewas wifus winus svehtitu un strahdatu tahlak scho zilwelu strīdis eesahkt darbu, wedot winus arween tahlak tizibas dīhwē. Kaut tee taptu muhsu valīhi un ewangelija darba isplātitāj. Daudzi jau no strīds prot zeenit muhsu basnizas misijas darbu.

No strīds pateizamees Deewam par jau sanemtām schehlastibas lahsēm. Mehs luhsdām un tizam us Wina svehtibas un schehlastibas straumēm.

Kahdu eenehmu muu dewa jubilejas swinibas.

Dashi no muhsu draugeem ar nezaejebu gaiba un peeprafa, labdu eenahkumu dewa jubilejas svehtki. Bet mums nahjās noqaidit, lihds wiss nosahertojas un warom skaitus sāor kaut zīt no-teitā weidā. Sekhlot ar 31. martu esam eenehmu-ichi sekolahs sumas:

No	Bahājīas	Markās	91.749,22
"	Schwēzēs	"	15.247,37
"	Seemeļu semēm	"	2.884,41
"	Holandes	"	1.311,—
"	Polījas	"	1.084,41
"	zītām Eiropas valstīm	"	1.908,35
"	Amerīkas	"	930,50
"	zītām semēm	"	91.74
No	mītīas laula:		
-	Afrikas b.-wat.	18.010,50	markas
-	Afrikas b.-austr.	1.126,81	"
-	Miasas	98,81	"
-	Labradoras.	79,56	"
-	Surinamas.	11,00	"
	Kopā eenemīs	19.326,65	m.
	Svehtku isdevumi	5.611,35	"
	Skaitrīs atlīsums	128.921,31	"

Nefkatotees us skiteem latkeem un smago fajmeezisko trihī, esam eeguwuschi skaitu sumu, par ko esam lotti eepreezinati un pateizigi.

Bet neweens mums nepahrmets, ja teiksim tā, kā teizis kahds nabags debesu walstiibā: „Es dabonu arween watrak, nekā es nopolnu, bet arween masak, nedā man ir wajadīgs.“ Neistirajot jaatajumu, waj seedots ir dauds waj mas, mehs wi-seem seedotajeem esam no strīds pateizigi, kā wīnl no fawa masuma mums ir de-wuschi. Missiones Deewas lai vīnus at-algo no Sawas schehlastibas bagatibas.

Bet daschas pējīhmes pee skaitleem. Holandes, Amerīkas un Anglijas draudsēs tai pachā laikā bija farihkojuščas fawas sanahīhmes, kād notisa muhsu jubilejas svehtki un tadehli winas parahdās muhsu rehīnā ar maseem skaitleem. Lee-lakee eenahkumi nāhj no priwateem labēem draugeem un muhsu missiones nosarēm. Sewīschki muhs eepreezina Deen-wīd-Alfrīkas missiones stāzījas, kurās schai darbā ir parahdījusčas leelu zentību, kā wareja tīk skaitu sumu fawahīt.

Bet beidstopee wiſeem weenīs strīfīnīgīs luhgumī: No 1930./31. gada muhsu draudsēs tsdewumos bija istruh-kums 37.258,73 markas. No 1932. g. misiones darba apgādēs darba istruh-kums 35.000 markas. Kopā 72.258,73 markas.

Mehs neredsam zitas īsejas scha istruh-kuma fegschānā, kā janem nauda no jubilejas eenahkumu sumām, lai zīt tas ar schehl nebūtu, jo jubilejas eenahkumi bīja domati jaunu mītīju darba laukū at-flahschānai. Kad nu schis sumas jaifleeto parahdu fegschānai, tas arī muhsu draugeem buhs schehl, kas tīk laipni mums seedoja. Ari mums tas lotti schehl. To-mehr wezi rehīnī jahahrto, jo tos newar atstaht nesinamai nāhīotnei. Mehs luhsdām muhsu draugus muhs faprast un atwainot, bet mehs schos parahdus esam no jubilejas sumam feguschi.

Tā kā arī tekoščais budscheta gads is-pildās lotti gruhti un atkal paredsams istruh-kums, tad mihi luhsdām wifus, kam ruhp Deewa walstibas darba isplātīschana, pehz eespehjās wehl ko darit, peenesot fawus upurus Deewa darba wajadībām. Luhsdāt par mums un par misioni un pagodineet mītīas Rehnīnā ar pateizibas upuru peeneschanu, Wina ewangelija is-plātīschanaš darba ustureschanai starp tumscheem paganeem.

Nekawejees!

Tu labprahrt preefsch Jēsus ko sahktu,
Bet rokas tem klehpī wehl dus.
Tu gaidi, lai laikmeti nahktu,
Kad waren sas padarams buhs.
Un lamehr tu melle un domā,
Laiks spahineem us muhschibū skrej,
Drangs, mostees un Petera lomā
Wehl schodeen pat darborees ej!

Ej lihgsmo ar lihgsmieem un slawē
To Rungu, las brihwus muhs dar',
Ej rahdi, las asaras schahwē,
Un stahsti, kā atrafst to war.
Ej haudoscho modi, lai rauga,
Kahds grehkam līkis nopolns un gals,
Wed behrnus pee dwehselu drauga,
Tos aizina deewischķa bals.

Ej ujsmelle tumsho, kas maldās,
Kam dsihwibas awots wehl faus,
Pee kruhts to welz zeribās saldās
Un rahdi, ka brahlis winsch taws.
Ej melle, kas grimuschi grehkā,
Un domā, tahds eeguwums buhs,
Ja usplauks tee deewischķa spehķā
Un Jesum par mahzelklem kluhs.
Bef darba us tirgus kam nihksti,
Iwer darbu un strahdā, ko spebj;
Raut mas tas, ko pildit tu drihksi,
Tak deewischķa druwā tu sehj.
Ej pehrslites melledams slaitas,
Lai darbs nu ir kur tew un tāhds.
Tās debesu wainagā laistas,
Wehl schodeen preefsch Jēsus ko sah!

Mahzitajš Dr. phil. Alfr. Pipirs.

Gustawa Adolfa 300 gadu nahwes deenas peeminui.

(Beigas.)

1630. g. Ilmewadas nometnē winsch dewa rīktojumu nodibinat triwialskolu Terbatā ar 3 skolotajeem un gimnāsiju ar 8 profesoreem. Schai gimnāsijā bija jauns nem ari semneku behrni. 18. aprīlī 1631. g. G. A. dewa rīktojumi dibinat gimnāsiju Rīgā, Sampsons bija weens no winas pirmeem profesoreem. Tad 1632. g. 30. junijā nometnē pee Nürnbergas karalis parakstīja patentī Terbatas gimnāsijas pahrwehrschanai augstskolā (Academia Gustaviana). Virmais augstsk. kanzlers bija generalgubernators Skitte, kas augstskolu atlaħja ar runu latīnu walodā, kura ielza, ka augstskolā war eestahtees wiſu kahrtu zilweki, ari semneeli. Augstskolā bija 4 faktultates: teologijas, teesibū, medizinas un filosofijas, kura pehdejā etilja ari matematika un filologija.

Nowehrodams semneku apspeesto stahwofli G. A. isweda dauds reformas, uslabojot Widsemēs dsimtzilwelu līsteni. Wiſpirms winsch zentās, zif eespehjams, peleħdinat jauno prōwinzi Suedrijai ari pilsonisko teesibū finā. Kā jau minets winsch atwehra semnekeem gimnāsijas un 1630. g. karalis nodrošinaja semnekeem raschojumu pahrdfschānu pilfehtās un tahdā weidā atbrihwoja sem-

neekus no atkaribas un no virzeju-tirgotaju patwaribām. Winsch ari eerobeschoja muischneku teesas waru par semnekeem, atnemot wineem teesibū pеespreest nahwes sodu un atstahjot tifai mahjas pahrmaħzibas teesibū. Noseegumu gadījumos bija jagreesħas pee semesteeħas un semnekeem pеesħħiħra teesibū fuhdseet teesā par saweeem fungēem-muischnekeem. Iau G. A. teħws bija lizis preeħħċha muischnekeem atzelt dsimtbuhħschānu Widsemē un ja G. A. ilgak buhtu dsihwojis, tad jadomā, ka winsch to ari buhtu iswedis.

Pēhż G. A. nahwes Widsemē turpinājās swarīgas sweedru waldbas reformas. Ģeweda fahrtigu basnizas pahrwaldi un konsistorijas. Aluksnes mahz. G. Glīks paħrtulkoja wiſu bibli latweħ-ħschu walodā 1681.—89. g. Sahka ruhpetees ari par isgħiħibtu. 1650. g. konsistorija uslīka festereem par peenahkumu mahzit behrnejem kattismu un 1687. g. usdewa muischnekeem zelt skolu pee katraś basnizas un dawwaja katrai draudseb flos-lai pa 1/4 arkla semes.

Schijs sweedru reformas īahwa atfelta fainmezzis kliji dsihwei un līka pamatus tizibbas un tilkumu nosti prina fħanġi. Semneku turiba pеeauga leelā mehrā. Tilat

muſchnekeem sweedru wara nenažza par labu. Karlis XI. eerobeschoja muſchneku paſchwaldbas teesibas, atzeldams landratu kolegiju un pawairodams gubernatoru pilnvaraš. — Wiſu ſcho eewehebrojot, waram teikt, ka Gustaws Adolfs lita pamatus leelakai brihwibai un taisnibai muſhu dſimtenē. Winſch nodibinaja iſglītibas eestahdes un pazeħla baſnizas un tikumibas ūtawoħli. Wina wadibā latweſchi, wahzi, fomi un igauni zlhnijas plezu pee plezu par tizibu, eezetibū, taisnibu, iſglītibu un brihwibu, ta la pat luteranu dedſigakais eenaidneels pahwestis Urbans VIII. atſinas, ka winſch negribot pabalſtit keisaru pret ūtweedreem, jo Gustaws Adolfs fargajot katu wina "tiziba".

Tad nu pateizotees ſchim walſtswihram un dedſigam reformazijas un muſhu ewangelija tizigas Lutera draudses aifstahwim muſhu tiziba 300 gadu laikā wareja taħlači iſweidotees un noſtipriatees. Gustawa Adolfa 200 gadu nahwes peeminas deenā 6. nowembri 1832. g. Leipzīgā tika nodibinata Gustawa Adolfa baba, kuras mehrkis ir valiħdset wiſados weidoſ protestantu draudſēm, it feiwiċċi tħaddam, kuras atrodaſ katalu semes. Schi beedriba ari dauds ūtweħibaſ neſuſi muſhu

baſnizai un to dara ari ſcho baltu deenu un muſhu ūtweħtais peenahkums ir pa-balſtit ſcho beedribu wiſeem spehleem jo waiaſ, ka wehl tagad pastahw tuwejaſ atteezibas ūtawoħlu un ūtweedru tautam, kas redsams no teem ūfejju, kurus ūtweedru tiziba brahli ūtawoħli preefſch Refektes luteranu deewnama jaunbu hves.

Tagad attal ir peenahkufschi laikā tad ne tikai muſhu luteranu, bet wiſa kristigā tiziba un wiſpahri wiſas religijas ir ahr-kahrtigi apdraudetas zaur komunita if-zelfšanu. Kreewijsa un wiſas pretkristi go propagandu wiſa paſauļe. Tas tagad wahrda iħstā noſiħmē: Sahtans ir uzeħħlis fawu troni un nodibinajis fawu walſti, no kureenes pastahwig iſteet wina falpi un melu praveeħchi un iſplata bes-deewibu wiſas paſauļes malās. Schi besdeewibas propaganda ir feiwiċċi bih-stama mums, kuri dsiħwojam kaiminos ar ſcho netiżiġo walſti. — Samdeħi zihna par fawu tizibu un idealam mantam lai nemam par preefſchijni Gustawu Adolfu un felosim ſchi ūtawoħlu ūtweħda ūtweħda un iħstena kristiga zilwela ūtawoħlu paraugam. Jesus Kristus tas-paix waħar un ūtħodeen un muħschi. In hoc signo vincemus. Ħejx droschi u preefſchu, sem Kristus karoga meħs uſwareim!

Atminu grahmat a.

A. Rumpeters.

Brahlu draudses darbibas pagħtnej Widriſchos,

Pehz ilgaka pahrtraukuma laika, kieni eelga daschu gadu definitus, Widriſchu apwidu ir-pehdejox gados attal nodibinajees Brahlu draudses pulzijas un spraudis sawai darbibai jo zildenu mehrki — atjaunot feno, kara apstaħħlos nopoſtitio Brahlu draudses ūtweħniżu. Saħtot jaunjas darba gaħtas, nebuħtu leeki mest das-ħus skatun atpakał pagħtnejn un briħdi klausitees, ko ūtħażżeen mums weħsturiskas sinas par ſchis darbibas fahklumi.

Par Brahlu draudſi Widsemé — ne-laikis Raudſites Matijs ir iſdewiſi pla-

schatu grahmatinu, kura eeweetotas sinas no wiſeem Brahlu draudses ūtħażżeen na-meem Widsemé. Schi grahmatina iſdota apm. 60 gadus atpakał un tagad ta atrod-dama weenigi Rigas bibliotekas. Starp zitū ſħali grahmatinu ir-feloshas sinas par weetjām Brahlu draudses ūtħażżeen. Leħdurgas draudſi ir-diwas ūtħażżeen: 1) Budēs, Widriſchu (Mirkafch) pagħstā, cefsejha 1815. g. U 1813. g. bij jau Widriſchu un Mirkafch ūtħażżeen, ūtħażżeen. Brahlu deaudſe it-brangi uſseħlu ūt-ħalli.

tureenes saeschanām staigaja labprāht dashti weetejo pagastu ložētī. Drihs winu pulzīnsh bija pīeaudis tilk tāhlu, ka wa-reja sahkt pāshī domat uſ saeschanas nama zelschanu. Tas bija rudenī, 1815. gadā, kad wairs newareja ussahkt jaunaš ehlas zelschanu, tapehž to seemu natureja saeschanas Budes mahjas rijsā, netāku no Limbašhu leelzela. Nahlochā paņasari uszehla pēc tās pāshas rijsā weenā jumtā ihpashu saeschanas kambari, kuram materialu dāhwinaja Widrischu leelskungs, barons von Budberg, kūrš arī pats daschu reisi nogahja jaunā kambari uſ Deewa wahrdēem un dāhwinaja saeschanai wehl kreetnu seenas pulksteni. Bet jcbi ehla nepastahweja ilgi. Pēhž 10 gadeem wina nodega līhds ar rijsu, kurā bij ižehluſees uguns. Pa seemu Deewa wahrdus tureja kaiminos. Un tſchā ſā mahjas rijsā. Nahlochā paņasari stahjās atkal pēc darba, bet nu zehla ihpashu saeschanas ehku turpat pēc Budeš mahjām pakalnē, bīrzes malā. Materialu dāhwinaja atkal Widrischu

muischās leelkungs, un pa daikai ari Leh-durgas muischās rentes kungs Heerwagēns. Schis namā pastahweja līhds 1920. g., kad, iſwedot agrarreformu, namā tīta pīeſchīkris lahdam jaunfainneekam, kūrš to pārbuhweja par dīhwojamō ehku.

Minetaj saeschanas ehkai no fahkuma bij loti dauds kopeju un tapehž wina mantoja dauds pīeſchīkris. Bretineetu un wa-jataju saeschanas darbam fčai draudē neklad naw bijis. Mahzitajš ar Brahtu draudēs kopejeem arween farunajās mihi-ligi un laipni, neiſrahādīdamās winu zene-neem pīeſchīkribi ne wahrdos, ne dār-bos, bet drihsač pameta saeschanas ne-eeweħrotas. Līhds 1850. gadām Budeš saeschanā pastahweja kūplumā, bet drihs pēhž tam ta pīeſhwoja pagurumu, jo trūkha kopeju, kuri waretu klausītajus fai-stit. „Tītahļ Kaudstītē Matīsš par Budeš saeschanu.

(Turpmāk wehl.)

Jaunību Krīstum!

Inž. H. Liepiņš,

Brāļu draudzes Jaunatnes pulciņu apvienības
pagaidu valdes priekšnieks.

Uz jaunatnes konferenci!

Brāļu draudzes dzīvē pēdēja laikā vē-rojama patīkama parādība. Musu nodājās sāk nodibināties jaunatnes pulciņi. Lai arī šo pulciņu skaitā vēl māz, to-mēr tas dod cerību, ka brāļu draudzei Vidzemē būs vēl zināma nākotne. No viņas vecām, dzīlām saknēm mūsu die-nās izaug jaunas, spīrgtas atvases.

Pulciņi radušies no ilgām pēc skaidrākas dzīves un cēlākiem mērķiem. Ir prieks vērot, kā sajusmu brižos jauniešu sirdīs iedegas šīs skaistās ilgas un dzimst labas vēlešanās un jaunatne top pieejama evangelijam. Tomēr tie ir tikai pirmie soli ceļā uz patieso dzīvību. Ja ilgas paliek tikai ilgas, tad tās gan ir skaistas, tomēr maz no viņām labuma. Mērķi sasniegts tikai tas, kam ilgas taps par cietu appņemšanos meklēt Dievu, tikt skaidrībā par dzīves pamatjautāju-miem. Kas tikuši meklēs, tas atradīs

Kristū savu glābēju, vadoni un dārgo skolotāju, vienīgi caur kuřu varam nākt tuvāk Dievam. Grūts, ūaubu un cīnu pilns ir ceļš no svētām ilgām līdz mā-cekļa paklausībai darīt savā Kunga prātu.

Jau pirmos soļos tumši spēki cenšas noslapēt Svetā Gara uzpūsto dzirksteli. Patmīlīgas tieksmes, mūsu asinīs uz-glābātās pagātnes ļaunais mantojums, cenšas nomākt ilgas pēc pašaizliedzīgas mīlestības. Apkārtējo laužu sliktā priekšzīme, neticīgie, zobgalīgie smīni grib mazināt mūsu acīs Kristus perso-nas pievilciņu un nozīmi un tā novērst mūs no pareizā ceļa. Pārgudro apgal-vojumi, ka dievbījīgais kristīgajums esot pārdzīvojis savu laikmetu, iedzen vienu otru bīstāmās ūaubās.

Lai dotu iepspēju noskaidrot daudzus idejiskus un ari organizācijas darbības

jautājumus, kā arī veicināt tuvāku iepazīšanos un sadraudzību starp atsevišķu pulciņu darbiniekiem, saskaņojot nākotnes darbības pasākumus un kalpojot vispārīgām jaunatnes vajadzībām, ar Dieva palīgu noturēsim jaunatnes pulciņu konferenci š. g. 13. augustā Jaunvāles „Daudzie šu“ sāies a. Konference pārrunāsim mūsu garīgās intereses, kā arī jaunatnes pašdarbības nokārtošanu. Mēs ceram, ka šādai konferencei mūsu jaunatnes darba attīstībā būs sava nozīme.

Konference no jauna uzsvērsim nepieciešamību rast atbildi uz mužības jautājumiem un pārliecīnāsimies, ka tiešām ir vērts Dievu meklēt. Nav augstāka ceļa par Kristus pēdām. Kristus arī mūsu dienās ne par matu nav zaudējis savu nozīmi. Viņa dievišķais tēls un mācība pārdzīvo visu, ko ir spējuši radit cilvēki. Viņš ir tas pats vakar šodien un mūžīgi. Konference kļūsim cits citam pazīstami, dalīsimies ar to, ko esam piedzīvojuši un sirdi dzīļi izjutuši, ta darīdamī cits citu bagātāku. Pārdomāsim, kā savā pašdarbībā realizēsim Kristus mācību un kā padarīsim bagataku savu pulciņa čīvi. Nāksim kļājā ar savām kļusi nestam šaubam, lai, tās noskaidrojuši un uzvarējuši, vērētu nākt tuvāk savam Pestītajam.

Mīli aicinām uz jaunatnes konferenci ne tikai pulciņu delegātus, bet arī ikvienu biedri, kam vien iespējams minētā dienā, konference ierasties. Nodalaš, kur jaunatnes pulciņu vēl nebūtu, lūdzam sūtīt pārstāvus, kas interesējas par jaunatnes darbu. Mīli izlūgsimies no saviem vecākiem laiku un līdzekļus, lai ikvienam, kas to vēlētos, arī izdotos konferencei noklūt.

Mes joti sajūtam, cik daudz mums vajaga Dieva vadības un laipnības, lai šī pirmā mūsu jaunatnes konference labi izdots. Tapēc lūdzam visus, kas saprot un mīlē jaunatnes darbu, veicināt konferences sarīkošanu un lūgt Debestēvu, lai Viņš svētī mūsu labos nodomus.

Bērnu un jaunatnes svētki notiek katru gadu visās Brāļu draudzes nodaļās. Tas liecina, ka tautā ir prasība pēc kristīgas jaunatnes darbības. Bet šīs darbības nevar gūt vēlamos augļus, ja tai trūkst nepieciešamāka organizācija un vadība. Un šo organizācijas un padomu devēju darbu vēlas sniegt jaunat-

nes sanāksme jeb konference. Tādēļ katrai nodaļai vajaga sūtīt kadu pārstāvi, kam rūp jaunatnes un bērnu darbs, vienlaik, vai nodaļai ir jaunatnes pulciņš vaj nav. Kur jaunatnes pulciņi pastāv, tur jāievēl delegāti, no katriem 10 biedriem pa 1 delegātam, skaitot nepilnus desmitus par pilniem. Delegāti baudīs lemjōjo balstiesību, bet parējie dalībnieki piedalīsies ar padoma deveja balsi. Delegātiem izsniedzamas apliecības, kurās paraksta jaunatnes pulciņa priekšnieks un sekretārs. Nodaļas, kur jaunatnes pulciņa vēl nav, apliecības izsniedz nodaļas valde. Nevienai nodaļai nevajadzētu būt pasīvai, bet katrai sūtīt savu jaunatnes pārstāvi, ja tai rup savas darbības uzplaukšana nācotnē.

Konferences sākums svētdien, š. g. 6. augusta plkst. 10 no rīta, ar dievkalpojumu. Pec tam apspriedes ar sekošu dienas kārtību.

Dienas kārtība :

1. Konferences prezidijs ievēlešana un mandatu parbaudišana.
2. Ziņojumi no apvienības pagaidu valdes un pulciņu delegātiem par līdzšinējo darbību.
3. Turpmākās darbības jautājums.
  - a) atsevišķu pulciņu darbība;
  - b) pulciņu kopdarbība;
  - c) sakaru nodibināšana ar citām jaunatnes organizācijām.
4. Pulciņu apvienības valdes ievēlešana, un viņas darbības kompetenču noteikšana.
5. Dažādi priekšlikumi, lūgumi, jautājumi un viņu atbildes.

Delegātiem jābrauc līdz Jaunvāles stacijai, no kurās Daudziesu saiešanas nams atrodas apm. pus kilometra attālumā. Visus dalībniekus lūdzam ierasties noteiktā laikā, jo pēcpusdiennā tajās pašās telpās notiks I. rajona konference, kurās darbību nevarām kavēt ar savas konferences novēlošanos.

Pulcēsimies ar čāklību un mīlestību sirmo saiešanas namu paēnā. Smelsim no dzidrā Dieva vārda avota, pie kurā musu tevi un mātes dzīves grūtos brīžos dzesēja sev dvēseles slāpes un ieiguva allaž sev jaunu spēku. Viņi tapa nesalaužami laikmetu vētrās un negaisos. Tie nesa mums gaišu nākotni, kurū tagad baudām. Tagadnes dzīve tapusi nespēcīga un paguruma pilna. Par nākotni domājot, dažkārt mūs pārņem bai-

gas nojautas. Kas būs, ja vēl ilgi tā
ies? — Brāji un māsas! Lūgsim katrs
par sevi, lugsim kopā un radīsies jauns,
brīnišķīgs spēks, spēks kas pārveido

dzīvi un vedīs mūs pretī gaišai nā-
kotnei.

Uz priecīgu redzēšanos jaunatnes
konferencē!

Meklejiet rakstos!

Tēmati jaunatnes pulciņu bibeles stūdijām.

Jūlijā.

Kristus sauciens.

- P. 10. Esiet modri! Mat. 25, 1.—13.
O. 11. Ticat uz Dievu. Mark. 11, 20, 24.
T. 12. Lūdzat. Lūk. 18, 1.—18., Kolos. 4, 2.—4.
C. 13. Spīdat. Mat. 5, 13.—16., 1. Tesal. 1, 2.—7.
P. 14. Priecajaties. Jāņa 16, 16.—23
S. 15. Atzīlēzat paši sevi. Mark. 8, 31.—38.
S. 16. Ietiniet cītus pie Kristus. Mat. 22, 1.—14.

Kā sadzīrdāms Kristus sauciens? Kas draud, ja to neievērojam? Ko sasniegsim, darīdami pēc viņa paveles?

Alkohola lāsts.

- P. 17. Kādēj jācīnās pret alkoholu 3. Mozus 10, 9.—10., Ezaja 28, 7.—22
O. 18. Alkohols traucē glābt dvēseles. Galat. 5, 19.—21.
T. 19. Tas kaitē veselībai. Zālam. sak. v. 23, 29.—35.
C. 20. Īstas kristietības ienaidnieks. Lūk. 1, 13.—17.
P. 21. Aprīj milzīgas vērtības. Ezaja 5, 11.—17., 22.—25.
S. 22. Tautas padara nabagas 5. Moz. 32, 29.—33
S. 23. Dvēseles un miesas slāpes. Mat. 5, 6. Jāņa 7, 37.—39.

Kādēj daudz kristīgiem nav pareizas izpratnes par alkohola jaunumu? Kādēj no svara ir atturīt? Kādēj tas ir kristīgas jaunatnes pienākums?

Ciešanu nozīme kristīgā dzīvē.

- P. 24. Caur ciešanām pie pilnības. Rom. 8, 17, 28, 5, 1.—5.
O. 25. Kristus priekšzime Rom. 5, 6.—11., 1. Pētera 2, 21.—25.
T. 26. Ciešanas Kristus dēļ. Ap. d. 5, 34.—42., 9, 15, 16.
C. 27. Visas ciešanas ir ar Dieva ziņu. Ijaba gr. 1.
P. 28. Ciešanu svētība. Mat. 5, 4; 2. Korin. 7, 8.—12.
S. 29. Iepriecīnāšana ciešānās. Ijaba gr. 2., Dāv. dz. 39, 8.—14.
S. 30. Pēc bēdām priekši. Jāņa par. gr. 21, 1.—8., Ezaja 35, 10.

Kā mēs paši radām sev ciešanas? Kā caur ciešanām var nākt svētību?

No kā jāsargās?

- P. 31. No elku dieviem. 5. Mozus 7, 1.—11., 11, 16.—17.; 1 Jāņa 5, 21.
Augusts.
O. 1. No skopuma. Lūk. 12, 13.—21
T. 2. No miesas kārībām. Mat. 5, 27.—32.
C. 3. No zudišanās Lūk. 21, 34., Vīl. 4, 4.—7.

- P. 4. No pašprāta. Lūk. 9, 51.—56.
S. 5. No liekuļošanas. Mat. 16, 1.—12.
S. 6. No nepareizām saistībām. 2. Mozus 34, 12.—16., 2. Korint. 6, 14.—18.

Kā spējam sevi izsargāt? Pastāsti par Dieva brīnišķo sargāšanu tavā dzīvē

Jēzus godība.

- P. 7. Dieva Uēla godība. Ebr. 1, 1.—3. Mat. ev. 17, 1.—13.
O. 8. Augstāks par ēngļiem. Ebr. 1, 4.—14.
T. 9. Svētlaimības nesejs. Ebr. 2, 1.—4.
C. 10. Pazemības iemiesojums. Ebr. 2, 5.—18.
P. 11. Augstāks par Mozu. Ebr. 3, 1.—6.
S. 12. Varenāks cīņā kā Jozuus. Ebr. 4, 1.—8.
S. 13. Sekosim Viņam! Ebr. 3, 7.—19; 4, 9.—13.

Pastāsti par Jēzus godību? No evangelija? No savas dzives, kur Viņš atklājās tev kā istens glābējs bēdās un grūtībās? Pārdomā Viņu godību, un meklē atbildi, kādēj „Vārda tapa mīesa“?

Jēzus — salīdzinātājs.

- P. 14. Viņa asinis mūs šķista. Ebr. 9.
O. 15. Viņš mūsu augstās priešteris. Ebr. 4, 14.—16.
T. 16. Augstāks par Aronu. Ebr. 5, 1.—10.
C. 17. Pēc Melķizedeķa veida. Ebr. 7.
P. 18. Jaunās derības vīdotājs. Ebr. 8, 1.—9.
S. 19. Svētības nesejs. Ebr. 8, 10.—13.
S. 20. Nebūsim kūtri un neatstāsim Viņa pēdas. Ebr. 5, 11.—6, 20.

Jēzus — mūsu ceļš un dzīvība.

- P. 21. Ceļš svētā vietā. Ebr. 10, 1.—21.
O. 22. Uzticīga staigāšana. Ebr. 10, 22.—39.
T. 23. Ticības spēks. Ebr. 11, 1.—7.
C. 24. Ticības varoni. Ebr. 11, 8.—40.
P. 25. Pateicības skats. Ebr. 12, 1.—14.
S. 26. Nekavējties satvert Dieva ūzīstību. Ebr. 12, 15.—29.
S. 27. Jauns ceļš ikdienišķā dzīvē. Ebr. 13 Kādā veidā ar ticību spējam pārspēt re- dzamo pasaulli? Kā saprotams „patiesas sirds“ stāvoklis?

Dāvīds — Dieva kalps.

- P. 28. Viņš stāv arvien sakarā ar Dievu. 1. Zām. 17, 1.—37.
O. 29. Viņš nebaidās. 1. Zām. 17, 38.—57.
T. 30. Viņš pacieš vajāšanas. 1. Zām. 1, 18.; 23, 19.—28.
C. 31. Viņš netur naidu. 1. Zām. 24.
Septembris.
P. 1. Viņu svaida par kēniņu. 2. Zām. 5, 1.—5.
S. 2. Viņš iegūst uzvaru pēc uzvaras. 2. Zām. 8
S. 3. Viņš priecājas par Dieva klātbūtni. 2. Zām. 6, 1.—19.

Laidiet bērniņus pie manis nākt!

Svētdienas skolas lekcijas un zelta pantiņi bērniem.

Svētd. 23. jūlijā. Lekcija: Pāvils pie Feliksa. Ap. d. 24, 1.—16.

Zelta pantiņš: Ap. d. 24, 14.
Bet to es droši saku, ka es savu tēvu Dievam kalpoju pēc tā ceļa, ko tie saue ar atkāpēju ticību, ticēdams visu, kas bauslībā un praviešos rakstīts.

Svētd. 30. jūlijā. Lekcija: Kuga grimšana un izglābšanas. Ap. d. 27, 1. 7.—20., 33.—44.

Zelta pantiņš: Jezaja 43, 2.
Kad tu caur ūdeni iesi, tad es būšu pie tevis, un caur upēm, tad tās tevi neaizraus.

Svētd. 6. augustā. Lekcija: Pāvils Romā. Ap. darbi 28, 11.—31.

Zelta pantiņš: Rom. 1, 16.
Es nekaunos Kristus evangelija dēļ; jo tas ir Dieva spēks, par pestišanu ikvienam, kās tic.

Svētd. 13. augustā. Lekcija: Nepaklausīgais sūtnis. Jona gr. 1, 1.—16.; 2, 1, 2, 11.

Zelta pantiņš: Dav. dz. 139, 3.
Lai eju, lai guļu, tu esi ap mani, un tev zināmi visi mani ceļi.

Svētd. 20. augusta. Lekcija: Dievs ir žēlīgs arī pagāniem. Jona 3, 4.

Zelta pantiņš: Jona 4, 2.
Jo tu esi žēlīgs un sirdsžēlīgs Dievs, lēnprātīgs un no lielas žēlastības.

Svētd. 27. augusta. Lekcija: Atgriežties no grēkiem. Amos 5, 1.—7.; 7, 10.—17.

Zelta pantiņš: Zāl. sak. v. 14, 34.

Taisnība tautu paaugstina, bet grēks ir jaužu posts.

Svētd. 3. septembrī. Lekcija: Jezajas aicinajums. Jezajas 6, 1.—13.

Zelta pantiņš: Jez. 6, 8.
Es dzirdēju tā Kunga balsi, ka viņš sacija: ko lai es sūtu? Bet es saciju: še es esmu, sūti mani!

Darba druvā.

K. O soliņš.

Lisumā, šā. g. 25. junijā, Laukhaim-neezibas beedribas telpās notika Brahlu draudzes 3. rajona konferenze. No rajonā eetilpstoschām nodalām piedalās delegati koplā skaitā: No Drūveenas nodalas J. Sabers un E. Sabers no Beswaines-Krauklu nodalas E. Tiltina kundse un Wold. Mihailis, no Gulbenes nodalas J. Bitainis un A. Bitainis, no Apukalna-Wezlaizenes nodalas J. Andritis un no Līsumas nodalas R. Sebris, R. Dahrneels

un R. Needra. Rā pahrstahvis no zentra valdes piedalās R. O soliņš.

Konferenzes sahkums plst. 11 noteikts ar rihta deenkalpojumu, kurā viņi atbraukuschee delegati nes fawus sveizeenus, bet svehtrunu ūtā R. O soliņš. Rihta deenkalpojumu eesākot sahle ūtī mas klaušītāju, bet tīlikhdī atskan pīrmās dseesmu ūkanas, telpā ūtāt plāksis apmekletāju skaitās.

Pēc deenkalpojuma konferenzes sehde. Weenprātīgi pahrrunā un peenem dauds

swarigu lebnumu ateezibā us nahtotnes darbību. Par 3. rajona pahrstahvi zentra valdē un garigā kolegijā jeb tehtinu mas-pulkā eewehl Zefwaines delegatu Wold. Mihlo.

Konferenzes deewkalpojumā plkst. 2 pehz pusd. peedalās Brahlū draudses goda preekschneeks profesors Dr. W. Maldona kungs. Plaščā telpa no klausītajiem pah-pildita. Deewkalpojumu eesahār juhsmigo dseesmu: „Kam jauni spehki kruhītis, Tas zela gaitas sahāt.” Pehz tam eewada runu saka R. Osolinsch. Kad eemihstotā dseesmina „Kas klausītals muhscha deenās” un pehz tās svehtrunu saka profesors W. Maldona tehwā, nemdamās par svehtrunas tematu Zahna Kristitaja preekschludinaschanu: „Wīsch īses Elijaš garā un spehktā un atgrefis tehvu firdis pee behr-neem un behrnu firdis pee tehweem.” Sirmā profesora spehzigā un apgarotibas pilnā svehtruna pluhst kā spehzigā gara straume, kas aīsgrahbj un waldīna klausītajus lihds asarām. Pehz svehtrunas draudse dseed ar leelu pazilatibu Brahtu draudses dibinataja Zinendorfa dseesmu: „Sīršu Tehnīc, pilnteesīgais. Taws behrnu pulzīnsch pasemīgais, Pee tawām kahjām pulzejas”. Kad noskan dseesmu akordi un profesors ar svehtishanas wahrdeem atlaicīc leelo svehtku draudsi, walda tik

svehtswinigs eešpaids, ka wīji paleek telpā un it kā ko gaididami, nemās nefahl iſklihst, kaut gan deewkalpojums beidzes. Klusumu pahtrāzī firma mahmula, un firsnigu, aſarotu stateenu uſluhīodama mihlo weest, saka, ka pehz tāhda svehtības pilna brihscha negribas wairs eet projām. Gribas teikt, kā teiza mahzeli apskaidroshanas kālnā: „Kungs, scheit mums labi, sche palīsim un un darihīm ūm teltis.”

Ir tā, it kā firmā mahmina buhtu iſteikši wīsu klahēfoscō fajuhtu un klausītajū wilnis speeschas ap profesoru Maldoni, iſteikt winam faru firsnigo pateizību. Pehz atvadishanās plaščā draudse sahā iſlihst.

Delegati un weesī pulzejās blakus telpās tur kāvejās wehl brihīti pahrūnās un bauda atspirdīnajumus, kā ar leelu ruhpību sagatavorujschi weeseem nodatas wa-dosches dārbīneeli R. Sebra tehwā un Dāhrīneeks. Dauds aſinības mihteem dārbīneeleem un wīku gimenēm par ruhpību un pakalpību. Dauds pateizības Līsumu laukhaimneezības beedribai par bes-malkas dotām telpām. Lai Debesu Tehwā svehtī latru, kas ar faru atbalstu weizīna Deeva wāstības darbu, mums wi-zeem par svehtība un muhsu Pestitajam par godu un slāvu.

Garigo leetu waditaja — Virstehtina ūnojumi.

Garigo dārbīneku apstiprinašana.

Lihdschīnejos ūnojumos esmu apstipri-nājis wairaku lauku nodatu garigos dārbīneku. Tagad peenahkū rinda Rīgas saešchanas nama dārbīneeleem. Daru ū-namu, ka par garigeem dārbīneeleem teek apstiprīnāti ūkoscī lihdschīnejee Rīgas dārbīneeti:

1. Jahnis Schmits, Rīgas saešchanas n.
2. Julijs Weinbergs, " " "
3. Dīgerts Dimitrijs, " " "
4. Andrejs Galīs, " " "
5. Eduards Kirījs, " " "
6. Jekabs Janfons, " " "

Bes tam apstiprinu ūkoscīus lauku nodatu garigus dārbīneku;

7. Oskaru Schauriņu no Widrischū nod.

Garigo leetu waditajs Virstehtinsch: Rob. Behrsinch.

8. Karli Sījatu no Blomes nodatas.
9. Zahni Wanklinu no Zefwaines-Krauklu n.

Garigo dārbīneku maspulzīni

Apstiprīnateem dārbīneeleem pee katra saešchanas nama jaorganīsē garigo dārbīneku maspulzīni, kā tas jau agrā ūnots beedribas apkahtrākslā. Maspulzīnu ūstāhvā eeeet apstiprīnatee dārbīneeli un wīku ūsderwūms ir ruhpetees par weetejā saešchanas nama deewkalpojumu ūkmīgu dārbību, jaunatnes pulzīna un svehtdeenes ūkolas dārba organīsechanu un wadību, paeaizīnot ūkai dārbā atteigūs dārbīneku, kuri ūtāhdami preekschā apstiprinašanai.

Apfahrtifikts Nr. 27.

Wišam Latvijas ew. Brahlū draudses nodalām.

Mihlee krištiee brahlī un mahžas! Lai nokahrtotu Brahlū draudses nahnētnes darbibu un noſtaidrotu wairakus gan fainmeezifkus gan garigā darba jautajumus, zentra walde dara ſinamu jums ſekofchus lehmumus:

1.

Brahlu draudses lauku rajonu konferenčhu ſanahfkme.

Sekojo eepreefchējo gadu pafahkumam, zentra walde no lehma: ſaſault rajonu konferenčes wiſos pastahwoſchos rajonos ſekofchā fahriibā:

1. Rajona konferenze, ſwehdeenſch. g. 13. augustā plft. 2 pehz puſd. Jaun-Wahles nodalaš. Daudſeeſch u ſaeefchanaš namā. Gepreefch tā bij domata 6. aug., bet daſchu eemeſlu dehl teef pahrzelta uſ 13. aug. Peedalaš wirſtehtinsch R. Behrſinfch, zentra waldes preefchehdetajs insch. J. Janſons, ſekretars R. Oſolinaſch, 1. rajona pahrstahwiſ insch. Hugo Leepinſch un pirmā rajona nodala pahrstahwji no Smiltenes, Jaunwahles, Blahnu, Trīkates, Brengulu, Wijzeema, Blomu, Alojas Mahrſnenu un Launkalna nodalām.

2. rajona konferenze, 23. julijs plft. 11 no rihta Jaun-Peebalgas. Au-giſtaru ſaeefchanaš namā. Plft. 4 p. p. deewfalpojumā peedalifees mahž. Oſolš. No Brahlū draudses zentra peedalaš wirſtehtinsch R. Behrſinfch, rajona pahrstahwji no Dſehrbenes, Raumas, Weſelawas, Preefulu, Lihgatnes, Straupeš, Gatartas, Jaun-Peebalgas, Wez-Peebalgas, Drūſtu, Skujeenes un Madleenas nodalām.

3. rajona konferenze, jau notika 25. junijā, peedaloſes Brahlū draudses goda preefchneeks prof. Dr. W. Maldona ſgm, ſekretaram R. Oſolina m un rajona pahrstahwjiem.

4. rajona konferenze 27. augustā Widrischu tautas namā plft. 11 no rihta. Peedalifees goda preefchneeks prof. Dr. W. Maldona ſgs, Lehdurgaš mahž. Sem iſcha ſgs, rajona pahrstahwji U. Kufchke un ſekretars R. Oſolinaſch, kā ari pahrstahwji no rajonā eetilpſtoſchām nodalām: Steenes, Nabes, Duntes, Skultes un Leelſalajas.

Rajonu konferenčes aiznam peedalitees itweenu Brahlū draudses lozefli. Bals-

teefibū baula 3 delegati no latras no- dalaš.

Deenaſ fahrtiba wiſam rajonu konferenčem ſekofchā: 1. Konferenčes preſidija wehleſchanaſ; 2. Šinojumi no zentra walbes un nodala pahrstahwjeem; 3. Turpmakas darbibas jautajums; a) wiſpahrigā darbiba un budſchets nahkoſcham gadam; b) wretejā rajona un nodala darbiba; 4. Garigā darba organiſeſchana: a) garigā darba maſpulzini, b) miſijas darba maſpulzini, 5. Rajona pahrstahwja eeſwehleſchana tehtinu-waditaju maſpulkam; 6. Pahrstahwja eeſwehleſchana zentra waldes loz. kanibid. pehz ſtatutu 26. panta noſaz. 7. Daſchadi jautajumi un preefchlikumi.

2.

Brahlu draudses jaunatnes konferenčes ſanahfkhana.

Brahlu draudses jaunatnes apweenibaš pag. walde ſaſauz pirmo jaunatnes konferenzi ſwehbt. ſch. g. 13. augustā plft. 10 no rihta. Jaun-Wahles nodalaš Daudſeeſch u ſaeefchanaš namā. Katra nodala teef luhtga ſuhtit ſawu pahrstahwi uſ jaunatnes konferenzi, bet pastahwoſchee jaunatnes pulzini iſwehl delegatus no latrem 10 beedreem pa 1 delegatam.

Deenaſ fahrtiba jaunatnes konferenzei ſtat. jaunatnes nodala h. Leepina rakſtā.

Jaunatnes konferenčē peedalifees wirſtehtinsch R. Behrſinfch, cand. theol. E. Oſolina, jaunatnes apween. pa- gaidu preefchneeks insch. H. Leepinſch, ſekretars R. Oſolinaſch un jaunatnes pulzinu delegati.

Jaunatnes konferenčes atklahſchanaš deewfalpojumu kuplindas Jaun-Wahles pulzina jaunatnes koriſ un muſkaſorkeſtris.

3.

Garigo darbineeku jautajums.

Daſchās nodalaſ ſino, ka Brahlū draudses ſaeefchanaš namos uſtahjas kā ſlu- dinataji daſchadu tiziſu ſchku ſludinataji un paſch ſwechu mahžibu, kās neſaſkan ar Brahlū draudses pamatprinzipiem. Taħds ſtahwoklis ir nepeelaſchams un un lai to nowehſtu, tad uſ garigo leetu waditaja-wirſtehtina R. Behrſina preefchlikumu zentra walde no lehma: atlaut ſluđinat Brahlū draudses ſa-

eeſchanas jeb luhgſchanas na-
moſtikai teem, faſ no wirſ-
tehina apſtiprinati par garig-
gēem darbīneefem. Nodala
preefchnekeem ir teeſiba, peelaist iſne-
mumu gadijumis, dodos atlauju ſwehtkos
nodot ſwezeenius.

Katrai nodatai jaruhpejas peeazinat
garigā darbā jaunus darbīneefus un ſta-
dit toſ preefchā wirſtehina apſtipri-
nafchanai. Katram darbīneekam, kurch
wehlas tift apſtiprinats, kā ari teem dar-
bīneekem, kaſ jau ir apſtiprinati un
wehlas fanemt atteezigu apleezibū, jaſ-
pilda un jaeeſuhta atteeziga ankete, kaſ
fanemama pee nodalu preefchnekeem
katrā nodala. Anketes jaeeſuhta wirſ-
tehina, qdrefejot Rigā, Kaleju eelā 8.

4.

„Brahlu draudſes wehſtneſchā“
leetā.

Pagahjis jau puſgadš, kā iſnahk fahrti-
gi katu mehnēi „Brahlu draudſes wehſt-
neſchā“ un teef nodala, ſeeſuhtits. Ar
atſinibū jaſtin, kā nodalaſ ſtrahdā loti
roſigi pee ſchī wehrtigā rakſtu kraju-
ma ſplatiſchanas un ari fahrtigā eefuhta
no-
rehiſnius. Bet weena dala no nodala, ſan-
nakawhli ſeefuhtits. Kadehli
laipni luhdſam ſchī ſeefuhtits. Norehkin-
atees par notezejuſcho puſgadu, jo zentra
waldei typografija peepraſa ſaukuabrt no-
rehiſchanos un eefſeefchanas iſdewu-
mu ſamalſu. Nodalaſ, kurām „Brahlu drau-
dſes wehſt.“ Nr. 1 no ſch. g. valizis ne-
iſpahrdots, laipni luhdſam palikuſchos
Nr. 1 eſtemplarū ſoſuhtit atpakaſ, jo
ſchī numura paſchreis ſah ſeetruht. Nauda
eemakſajama tek. rehli. pastā Nr. 1567,
Rigā.

5.
Brahlu draudſes ſaeſchanas
namu aiffardſiba no peemi-
nekklu waldeſ.

Iſglihtibas ministrijas peemineklu waldeſ
paſſinojuſi, fa wina pahnem ſawā aiffar-
dſiba ſekofchus Brahlus draudſes ſaeſchanas
namus, kurus aifſleegts iſnihzinat,
pahnruhwei waj zitadi kā pahnweidot bes
peemineklu waldeſ atlaujas: Gataſtas
pag. Jeſchku un Wilum ſaeſchanas
Dſeſrbenes Doles un Jaunites,
Tairenes Gubju, Jaunpeebalgas
Augstaru, Druweenā ſirſe eſchū,
Sehrumfchu Schukatu, Wezpeebalgas
Greiveru, Zepļu un Prihſenū,
Preeku Pinderu, Skultes Rastinu
un Siwertu, Wezgulbenes ſpalwū
un Leelſtraupes Lihnu ſaeſchanas
namus.

Jau agraki pahnemti Peemineklu wal-
deſ aiffardſiba ſekofchi ſaeſchanas nami:
Rauguru Gaideſ, Bilſas Balt-
aſchū, Launaſkalna Leedoleeſchū,
Brengulu Daudſchū, Trapenes Mi-
kuſchū, Wizeema Alejinu, Bilſas
Leepinu, Wezlaizenes Wiſtinu un
Ahdinu, Blomu Ringu, Blahnu
Knapes un Meschuku, Smilenes
Mazuļu un Trifikas Kepiſchū ſae-
ſchanas namus.

Katram ſaeſchanas namam jaſtahdā
iſ gadus waſadigais remontu budſhetis,
pareduot, zif pawifam waſadſes, zif ſpehs
darit ar ſaweeem ſpehkeem un zif leelu
ſummu luhdſ no Peemineklu waldeſ.
Budſheta aprehki ſeefneedsami zentra
waldēi.

Ar kriſtigu ſwezeeniu un Deewpalihga
nowehlejumu!

Zentra waldeſ preefchfehdetajs:
J. Janſons.
Sekretars: R. Oſolinſh.

Dſeefmas deewfalpojumeem.

1.

Meld.: Lew' lew' mans Deew.

1. Tas Kungs man dewa jaunu
dſeefmu, Jo wezais meeſas prahts tam
nepatiſh. Winch puhta dſirkſeli par
leefmu, Ra winu ſlawet — ſirds wairſ
neapniſh. Ta it kā kokles ſtibga preeka
rihzi, Jo ſposchis ir manas pefiſchanas
rihſts.

2. Tas Kungs man dewa jaunu preeku,
Par kuru ſen jau ſapnojuſi ſirds. Wairſ

wezo preeku neaifeetu, Jo man pee Jesus
ſelta kroñis mirbi. Man gribas ſau-
ſelta kofli twert Un ſkaſu pehrles Deewa
ſlawā wehrt.

3. Tas Kungs man dewa jaunu prahtu
Un jaunu ſirbi, jaunu dwehſeli. To wezo,
grehka ſamaitatu, Pee kruſta peekala, kā
laundari. Jo Jesus ſaka: „Redsi, wiſs
ir jauns!“ Un deenas gaifmā newar ſlehp-
tees ſauns.

4. Tas Kungs man dewa jaunu wahrdū,

Kas eerakstits ta Zehra grahmatās. Us dsihwibū un augstu kahrtu: — Ar Kristu muhscham walbit Zianā. Nu dseedi, sīrds, zīl jauki jaunam buht Un pestischanas meeru sevi guht! — — —

2.

Meld.: To mihestibas spehku sveigu. 1. Svehts awots plūbst no kātras weetas, Kur dsihwais wahrds teek sludinats, Un seedeem klahjas klintis zeetas, Kur wina uhdens slazinats. Scho walgmi Kristus roka dala, Un warenks wina spehks bes gala.

2. Schis naminsch fīkts, bes Kristus godu Wīsch simtu gabu sludinaj's, Zīl daschs ar sīrdi atweeglotu Pahr wina skeegni mahjup gahj's. Sew saldo debefs rasu krahjis, Wīsch fīschu druvu slazinajis.

3. Tew slawa, Tehws, un tawam Dehlam Un svehtam Garam muhschibā, Kas naminā scho mehrkim zehlam Līhds schodeen mihi paglabā. Ja aiseet mums, lai ziti dīsimtu, Kas Tewi flawet nenorimtu!

4. Bet naminsch schis lai straumi svehtu Pahr sawu skeelsni muhscham lej, Lai audē Kristus fehlu fehtu, Nes meeru trauslai dwehselei. Kas Tawu roku atrast pratis, Tas Tewi waigu waigā statis.

R. B.

3.

Meld.: To mihestibas spehku sveigu. 1. Tee labprāt sveedrus nošlauzija, Lai kuhlejos, lai sehjejos, Tit mīblas teem tās tekas bija, Kas weda vezos deewnamos. Tee dsihnās Kristus roku twert Un winas sneegto malku dsert.

2. Tee birstalās un salās pīlawās Tam Zehram dseesmas standeja Un weenteefīgās sīrdis sawās To misur weenmehr melleja. Un winu draugs teem atsaužās, To gaishā dsihībā rāhdijās.

3. No skelefcha noseguems teem behdā Un garām gahja kauns un grehks, Tee nahwē drošči azis skehdu, Tai schlehpū lausa Kristus spehks. Teem dsihwiba un muhschiba Wirs semes jau bij eesahka.

4. Juhs tehwi, juhs svehtās pehdas Mums leels un raschens mantojums, Jo Kristus kruts un svehtās rehtas Gneids sawu walgmi ari mums. Kaut Deewis til zelā westu muhs, Nā weenteefīgi gahjat juhs.

5. Tehws muhschigais, tu behrnus schehlo Un Pestitajam tuvak welz, Dod, sīrds lai mihestibā kwehlo, Lai mīrds

mums svehtā krusta selts. Tad muhsu saites rāfisees, Behrns Tehwam tuvak spedisees.

R. B.

4.

Meld.: Es tevi teizu schehl.

1. Wehl weena svehta luhgħħana! To, Tehws, mums neaisleedsi, Nahz, wadi sawu pulzjau, Tam zela speeki fneedi.

2. Sem ħarweem spahrneem draudsi frāhj, Dod leezineku sparu, No jauna eededs tizibu Un mihestibas Garu.

3. Taws ħeħlqku ktron's lai rotā muhs Pa wiċċam muhscha deenām, Taws kruts lai mums pahr galwām spihd, Leek īalpot Tew tik weenam.

4. Us Tawām rokām luħlohim. Weens mahjeens un mehs eefsim, Nad mahlu buħba saluhis, Pee kruhts tew galwu fleesim.

R. B.

5.

Meld.: Ut, Jerusalēme, modees.

1. Sveiki, Deewa meerā, draugi, Lai wina scheħlastiba jauki Un engeli juhs pawada! Ja juhs Jesus rokas fargā, Tad faulie un weħtrā bargā Jums smaidis debefs laimiba. Nu sveiki Deewa ar jums. Lai wīsch tā jums kā mums Muhscham tuvu! Muhs peeminat, Nad staigajat! Un Deewa waigu mellejat.

2. Mehs ar tawas tefas eefsim, Par semes tulkħam leetām smeeħim, Bet schauro delu staigasim. Dsihwib's wainags mīrds un laistās Pee Tehwa debefs mahjās klaistās, Mahi wišeem steigt us dīsimteni. Un ja muhs Jesus fuq, Tad gars un mīfass grausts Peeder wiñam. Wiss nobiedsas, Bet dsihwis buhs tas, Kas Jesus rokām pawehlas.

R. B.

6.

Sawā meldejā.

1. Nem mani, Tehws, pee rokas Un pawadi, Līhds heidżot zelżi mani lokās Us dīsimteni. Ne fola pat bes tewiż Spert negribu, Welz mani Pats pee fewis, Kur mihti Tu.

2. Dod scheħlastibā duſu Pee tewijs guht, Lej sīrdi meeru kliju, Nad jazeex ġruh', Miħlha stuhrits tew pee kahjām Man israudis, Sīrds laujas Raditajam Un akli tiz.

3. Kaut daschreis sawu spehku Ut nejuhru, Us Winu dsihwes ehtu Dak dibinu. Tad nem pee rokas mani Un pawadi, Wirs ġemes wadi, gani Un muhschigi.

Dulija A. Haufman, tulf. R. B.